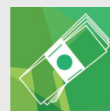

Specialioji ataskaita

Komisijos atliktas nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas

iš esmės tinkamas, bet įgyvendinimo rizikos veiksnių vis dar yra

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Turinys

	Dalis
Santrauka	I–X
Įvadas	01–16
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė	01–03
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai	04–08
Vaidmuo ir atsakomybė GAP rengimo ir vertinimo procese	09–15
Valstybės narės	09–10
Komisija	11–13
Taryba	14–15
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimo ir vertinimo padėtis 2022 m. birželio 1 d.	16
Audito apimtis ir metodas	17–22
Pastabos	23–111
Vidaus procedūros ir parama valstybėms narėms buvo tinkama, tačiau ne visada atsekama ir apribota laiko atžvilgiu	23–39
Komisijos vidaus procedūros buvo tinkamos, tačiau ne visada atsekamos	24–33
Komisijos gairės ir parama valstybėms narėms buvo tinkamos, tačiau apribotos laiko atžvilgiu	34–39
Tikėtina, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais bus prisidėta prieš šešių ramsčių įgyvendinimo, tačiau dar yra spragų įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas	40–53
Komisijai atlikus vertinimą patvirtinta, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais prisidedama prie šešių ramsčių įgyvendinimo, tačiau indėlio mastas skiriasi	40–44
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais įgyvendinamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos, tačiau tebėra spragų	45–53
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pagrindinių sąlygų vertinimas buvo tinkamas, tačiau ne visai skaidrus	54–76

Komisijos pateiktuose vertinimuose pripažinta, kad laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, tačiau kompensuojamųjų priemonių tarpinės reikšmės ar siektinos reikšmės nebuvo sistemingai įtrauktos	56–61
Komisija patikrino, kaip į imtį įtrauktomis priemonėmis prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos	62–65
Numatytoms išlaidoms suteiktas reitingas rodo, kad trūko informacijos apie tam tikras priemones	66–72
Išmokėjimo modelis buvo derybų rezultatas, o ne pagrindinių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių išlaidų rodiklis	73–76
Dėl Komisijos vertinimo pagerėjo tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių kokybė, tačiau kai kurie svarbūs klausimai liko neišspręsti	77–96
Komisijos vertinimo procesas buvo išsamus	79–81
Kai kurios tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės yra nepakankamai aiškios	82
Kai kuriais atvejais tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės apima ne visus pagrindinius įgyvendinimo etapus	83–84
Tam tikrų priemonių tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės rodo, kad priemonės bus įgyvendintos po 2026 m. rugpjūčio 31 d.	85–86
Komisijos gairėse pirmenybė teikiama rodikliams, kuriais matuojamas išdirbis, o ne poveikis	87–89
Apibrėždamos tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes valstybės narės taikė skirtingą metodą	90–96
Komisijos atliktas stebėsenos ir kontrolės priemonių vertinimas buvo išsamus, tačiau iš dalies pagrįstas sistemomis, kurios dar neįdiegtos	97–111
Komisijos atliktas valstybių narių stebėsenos ir įgyvendinimo priemonių vertinimas buvo išsamus, tačiau iš dalies pagrįstas sistemomis, kurios dar neįdiegtos	98–105
Komisijos atliktas audito ir kontrolės priemonių vertinimas buvo tinkamas, tačiau dažnai priklausomas nuo reikalavimų, kurie dar turi būti įvykdyti	106–111
Išvados ir rekomendacijos	112–121
Priedai	
I priedas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimo kriterijai ir reitingo nustatymas	
II priedas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimo ir vertinimo padėtis 2022 m. birželio 1 d.	

III priedas. Pagrindinės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų ypatybės. Šešių į auditą imtų įtrauktų valstybių narių apžvalga

IV priedas. Mūsų atrinktos šešių į imtį įtrauktų valstybių narių priemonės

V priedas. Šeši ramsčiai ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų komponentai, kuriuos Komisija įvertino kaip svariai prie jų prisidedančius. Šešių į auditą imtų įtrauktų valstybių narių apžvalga

VI priedas. Komisijos nustatyti trūkumai, susiję su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų visomis numatytomis išlaidomis. Šešių į auditą imtų įtrauktų valstybių narių apžvalga

VII priedas. Valstybių narių stebėsenos ir įgyvendinimo struktūros. Šešių į auditą imtų įtrauktų valstybių narių apžvalga

VIII priedas. Konkrečios tarpinės reikšmės, susijusios su įgyvendinimo, stebėsenos ir kontrolės sistemomis. Šešių į imtį įtrauktų valstybių narių apžvalga

IX priedas. Didžiausias finansinis įnašas iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, palyginti su lėšų įsisavinimo lygiu ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų asignavimais

Santrumpos

Terminų žodynelis

Komisijos atsakymai

Chronologija

Audito grupė

Santrauka

I 2020 m. liepos mėn., reaguodama į COVID-19 pandemiją, Europos Vadovų Taryba susitarė dėl daugiau kaip 800 milijardų eurų ekonomikos gaivinimo fondo – priemonės „NextGenerationEU“. Pagrindinis jos elementas yra Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, kurios bendra suma siekia iki 723,8 milijardo eurų (dabartinėmis kainomis). Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės tikslas – sušvelninti ekonominį ir socialinį pandemijos poveikį ir užtikrinti, kad ES ekonomika ir visuomenė būtų tvaresnės ir atsparesnės ateityje, ypatingą dėmesį skiriant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai.

II Norėdamos pasinaudoti parama pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, valstybės narės pateikė Komisijai nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų projektus. Komisija yra atsakinga už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimą remiantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamente nustatytais kriterijais ir su tuo susijusių gairių bei paramos teikimą valstybėms narėms.

III Šis auditas yra pirmasis iš kelių Audito Rūmų numatomų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės auditų. Sudarėme šešių valstybių narių imtį ir nagrinėjome Komisijos atlikto ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimo tinkamumą, taip pat tikrinome, ar vertinimo procesas ir gairės valstybėms narėms buvo valdomi veiksmingai, užtikrinant, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai būtų tinkami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės tikslams įgyvendinti ir kad jie atitiktų reglamente dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės apibrėžtas sąlygas. Šio audito rezultatais galėtų būti remiamasi Komisijai atliekant būsimus vertinimus, visų pirma atsižvelgiant į pakeistų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimą, be to, audito ataskaitoje atkreipiamas dėmesys į rizikos veiksnius ir sunkumus, galinčius paveikti jų įgyvendinimą.

IV Darome išvadą, kad, atsižvelgiant į proceso sudėtingumą ir laiko apribojimus, Komisijos atliktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas iš esmės yra tinkamas. Tačiau nustatėme proceso trūkumų ir rizikos veiksnių, galinčių trukdyti sėkmingai įgyvendinti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę.

V Komisijos vertinimas atliktas remiantis išsamiomis vidaus gairėmis ir kontroliniais sąrašais, tačiau vertintojai, atlikdami kokybinį vertinimą, nesinaudojo jais sistemingai ar vienodai. Komisijos galutinį vertinimą pagrindžiantys pagrindiniai dokumentai buvo

prieinami, tačiau ne visada lengvai atsekami. Komisija teikė paramą valstybėms narėms ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų rengimo metu, taip pat paskelbė rekomendacinius dokumentus. Tačiau jeigu Komisija būtų aktyviau skatinusi valstybės nares keistis gerąja patirtimi, procesas būtų buvęs lengvesnis.

VI Kalbant apie Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės politikos tikslus, darome išvadą, kad Komisijos vertinimu patvirtinta, jog ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais veikiausiai bus prisidėta prie visų šešių ramsčių, taigi ir prie su EGADP susijusių politikos sričių, tačiau mastas skiriasi ir dar neaišku, koks faktiškai bus poveikis. Kai kurie svarbūs konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų aspektai, visų pirma 2019 m. rekomendacijos, susijusios su pasikartojančiais struktūriniais pokyčiais, valstybėse narėse vis dar neįgyvendinti.

VII O dėl to, kaip laikomasi EGADP pagrindinių sąlygų, Komisija, atlikusi vertinimą, nustatė, kad nė viena į mūsų audito imtį įtraukta priemonė neturėtų daryti reikšmingos žalos aplinkai. Tačiau poveikio aplinkai švelninimo priemonės nebuvo sistemingai įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus kaip tarpinė arba siektina reikšmė, o priemonės, neatitinkančios reikšmingos žalos nedarymo principo, gali būti finansuojamos ne pagal Priemonę. Komisijos atliktas numatytų išlaidų vertinimas atspindėjo informacijos apie tam tikras priemones stygių. Išmokėjimo modeliai buvo derybų rezultatas, o ne pagrindinių išlaidų rodiklis. Taip pat patvirtinta, kad į imtį įtrauktomis priemonėmis, kai tinkama, prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos.

VIII Dėl Komisijos vertinimo pagerėjo tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių kokybė, tačiau kai kurios buvo nepakankamai aiškos arba neapėmė visų pagrindinių priemonės įgyvendinimo etapų. Taip pat atkreipėme dėmesį į tai, kad tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis dažniausiai matuojamas išdirbis, o ne poveikis, be to, valstybės narės ne visada taikė suderintą metodą tarpinėms reikšmėms ir siektinoms reikšmėms nustatyti.

IX Komisijai atlikus valstybių narių pasiūlytos stebėsenos ir kontrolės tvarkos vertinimą buvo teisingai nustatytos spragos ir trūkumai, dėl kurių reikia imtis papildomų priemonių. Tačiau vertinimas buvo tam tikru mastu pagrįstas sistemų, kurios dar turės būti įdiegtos, aprašymu. Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad kai kurios valstybės narės nusprendė nesinaudoti Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone, todėl tai gali sumažinti bendrą jos naudingumą ir padidinti riziką, kad atitinkamoje valstybėje narėje nebus nustatyti sukčiavimo ir dvigubo finansavimo atvejai.

X Remdamiesi šiais nustatytais faktais, Komisijai rekomenduojame:

- o pagerinti vertinimo procedūras ir dokumentaciją;
- o skatinti valstybes nares keistis geraisia patirtimi;
- o toliau stebėti, kaip įgyvendinamomis priemonėmis prisidedama prie konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo;
- o pagerinti reikšmingos žalos nedarymo principo skaidrumą ir stebėseną;
- o užtikrinti aiškius tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių tikrinimo mechanizmus ir tinkamą jų apibrėžtį;
- o tikrinti, kaip laikomasi konkrečių tarpinių reikšmių, susijusių su stebėseną ir kontrole, ir raginti naudotis Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone.

Ivadas

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė

01 2020 m. liepos mėn., reaguodama į COVID-19 pandemiją, Europos Vadovų Taryba susitarė dėl daugiau kaip 800 milijardų eurų (dabartinėmis kainomis) vertės laikinosios ekonomikos gaivinimo priemonės „NextGenerationEU“. Pagrindinis jos elementas yra Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP). Bendra jos suma siekia daugiausia 723,8 milijardo eurų (dabartinėmis kainomis), iš jų iki 338,0 milijardo eurų dotacijų ir iki 385,8 milijardo eurų paskolų; tai sudaro apie du trečdalius naujosios 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos vertės ir kol kas tai yra didžiausia ES priemonė.

02 EGADP tikslas – sušvelninti ekonominį ir socialinį COVID-19 pandemijos poveikį ir užtikrinti, kad Europos ekonomika ir visuomenė taptų tvaresnės, atsparesnės ir geriau pasirengusios žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos uždaviniams ir galimybėms. Pagal šią priemonę bus finansuojamos investicijos ir reformos visai ES svarbiose politikos srityse, suskirstytose į šešis ramsčius¹ (žr. [1 diagramą](#)).

1 diagrama. Politikos sritys, kurioms skirta EGADP (šeši ramsčiai)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [EGADP reglamentu](#).

Nuotraukos: ©Depositphotos.

¹ [Reglamento \(ES\) 2021/241](#), kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, 3 straipsnis

03 Kiekvienos valstybės narės finansinis įnašas nustatomas pagal EGADP reglamento I–III prieduose nustatytą įnašo raktą. Pagal EGADP reglamentą, EGADP yra veiklos rezultatais grindžiama priemonė, ir valstybės narės finansavimą gaus remiantis pasiektomis kokybinėmis tarpinėmis reikšmėmis ir kiekybinėmis siektinomis reikšmėmis.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai

04 Norėdamos pasinaudoti EGADP parama, valstybės narės nuo 2020 m. spalio mėn. vidurio pateikė Komisijai nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų (GAP) projektus, o nuo 2021 m. vasario 12 d., įsigaliojus EGADP reglamentui², pateikė galutinius GAP, remdamosi tam tikrais kriterijais ir sąlygomis. GAP sudaro priemonių, t. y. investicijų arba reformų, suskirstytų į temines grupes (pavyzdžiui, klimatui nekenkiantis judumas ar švietimo skaitmeninimas), rinkinys.

05 Komisija GAP vertinimą atliko remdamasi 11 kriterijų, kaip nustatyta EGADP reglamento 19 straipsnio 3 dalyje (žr. [1 lentelę](#)).

1 lentelė. GAP vertinimo kriterijai

Kategorija	Kriterijai
Aktualumas	1 kriterijus – prisidedama prie visų šešių ramsčių;
	2 kriterijus – veiksmingai sprendžiami per Europos semestrą, ypač 2019 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose (KŠSR), nustatyti uždaviniai;
	3 kriterijus – prisidedama prie ekonomikos augimo potencialo didinimo, darbo vietų kūrimo ir atsparumo didinimo;
	4 kriterijus – įtrauktos tik priemonės, atitinkančios reikšmingos žalos nedarymo principą (RŽNP);
	5 kriterijus – prisidedama prie žaliosios pertvarkos (klimatui skirtos išlaidos sudaro mažiausiai 37 % visų numatytų išlaidų);
	6 kriterijus – prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos (mažiausiai 20 % visų numatytų išlaidų);
Veiksmingumas	7 kriterijus – GAP numatytais priemonėmis bus padarytas ilgalaikis poveikis;
	8 kriterijus – numatyta plano įgyvendinimo, įskaitant tarpines reikšmes, siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, stebėsenos tvarka;

² Reglamentas (ES) 2021/241.

Kategorija	Kriterijai
Efektyvumas	9 kriterijus – pateiktas pagrįstas ir patikimas visų numatytų plano išlaidų pagrindimas;
	10 kriterijus – numatytos kontrolės sistemos ir tvarka, kuriomis siekiama užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui, pažeidimams, interesų konfliktui ir dvigubam finansavimui, juos nustatyti ir ištaisyti;
Darna	11 kriterijus – įtrauktos priemonės, kurios sudaro darnius veiksmus.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [EGADP reglamentu](#).

06 Pagal vertinimo gaires³, Komisija pagal kiekvieną kriterijų paprastai gali suteikti reitingą A, B arba C, kai A – aukščiausias reitingas, o C – žemiausias reitingas. Pagal du iš 11 kriterijų, t. y. reikšmingos žalos nedarymo principo (RŽNP) ir kontrolės sistemų kriterijus, galima suteikti tik A arba C reitingą (reitingų nustatymo apžvalga pateikta [I priede](#)).

07 Kad GAP įvertinimas būtų teigiamas, jam turi būti suteikti bent tokie galutiniai reitingai:

- 2 kriterijaus (KŠSR), 3 kriterijaus (ekonomikos augimo potencialas, darbo vietų kūrimas ir atsparumas), 5 kriterijaus (žalioji pertvarka) ir 6 kriterijaus (skaitmeninė pertvarka) – A;
- kitų septynių kriterijų – dauguma A;
- nė vieno C.

08 GAP gali būti vertinami keletą kartų. Be pradinio Komisijos vertinimo, kuris tikrintas šio audito metu, GAP bus vertinamas, valstybei narei pateikus atnaujintą planą, peržiūrėtą versiją ar dalinį pakeitimą, konkrečiai:

- kai valstybė narė atnaujina savo planą, 2022 m. birželio mėn. atnaujinus su negrąžintina parama susijusį didžiausią finansinį įnašą, arba
- prašo iš dalies pakeisti pateiktą pradinį GAP dėl to, kad dalies arba viso GAP, įskaitant atitinkamas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, dėl objektyvių priežasčių nebegalima įgyvendinti (EGADP reglamento 21 straipsnio 1 dalis), arba
- prašo EGADP paskolos paramos. Valstybės narės gali teikti prašymą dėl paskolos paramos GAP pateikimo metu arba kitu metu iki 2023 m. rugpjūčio 31 d.

³ [Reglamento \(ES\) Nr. 2021/241 V priedas](#).

Pastaruoju atveju prie prašymo turi būti pridedamas patikslintas GAP, įskaitant papildomas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes (EGADP reglamento 14 straipsnio 2 dalis).

Vaidmuo ir atsakomybė GAP rengimo ir vertinimo procese

Valstybės narės

09 Valstybės narės yra atsakingos už nacionalinių GAP rengimą pagal EGADP reglamento 18 straipsnio 4 dalį. GAP rengimo ir vertinimo metu valstybės narės turi bendradarbiauti su Komisija ir teikti Komisijai prašomą papildomą informaciją.

10 Be to, valstybės narės gali iš dalies pakeisti arba patikslinti savo GAP vėlesniame etape, jeigu GAP nebegalima įgyvendinti arba į juos reikėtų įtraukti papildomas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, kurioms pasiekti būtų naudojama paskolos parama (žr. **08** dalį).

Komisija

11 Komisija yra atsakinga už GAP vertinimą glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis. Ji teikia gaires ir paramą valstybėms narėms siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi skirtingų EGADP reglamente nustatytų kriterijų ir sąlygų.

12 Vertinimo procesas yra pagrįstas nuolatiniu dialogu, kuris prasideda dar prieš oficialų GAP pateikimą. Po GAP pateikimo Komisija, prieš baigdama rengti vertinimą ir pateikdama oficialų pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, turi per du mėnesius kartu su valstybe nare išspręsti likusius klausimus ir paprašyti papildomos informacijos ar pakeitimų. Atitinkamos valstybės narės ir Komisija gali susitarti prireikus pratęsti šį vertinimo terminą pagrįstos trukmės laikotarpiu⁴.

13 Tarybai patvirtinus, Komisija su kiekviena valstybe nare sudaro veiklos susitarimą, kuriame nurodomi išsamūs ir techniniai įgyvendinimo aspektai, kaip antai tvarkaraštis, papildomi tarpiniai tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimo etapai ir prieigos prie pagrindinių duomenų užtikrinimo tvarka.

⁴ Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 1 dalis.

Taryba

14 Remdamasi Komisijos pasiūlymu, Taryba GAP įvertinimą turėtų patvirtinti per keturias savaites priimdama Tarybos įgyvendinimo sprendimą⁵. Taryba taip pat turėtų patvirtinti pakeistus ir patikslintus planus (žr. **08** dalį).

15 Tuo atveju, kai Tarybos įgyvendinimo sprendimai priimti iki 2021 m. gruodžio 31 d., valstybė narė galėtų prašyti 13 % išankstinio finansavimo. Visi tolesni mokėjimai atliekami atsižvelgiant į GAP įgyvendinimo pažangą, apie kurią praneša valstybė narė (ir kurią vertina Komisija). Išmokant lėšas, Komisija teikia savo preliminarųjį vertinimą Ekonomikos ir finansų komitetui ir prašo, kad jis pateiktų savo nuomonę. Atlikdama savo vertinimą Komisija atsižvelgia į tą nuomonę, kaip nustatyta EGADP reglamento 24 straipsnio 4 dalyje.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimo ir vertinimo padėtis 2022 m. birželio 1 d.

16 Iki 2022 m. birželio 1 d. visos valstybės narės, išskyrus Nyderlandus, oficialiai pateikė savo GAP. Komisija 25 GAP įvertino teigiamai, jų reitingai pateikti **2 diagramoje**, o Vengrijos GAP audito metu tebebuvo vertinamas (žr. **II priedą**).

⁵ Reglamento (ES) 2021/241 20 straipsnis.

2 diagrama. GAP reitingo nustatymo padėtis 2022 m. birželio 1 d.

Nr.	Valstybė narė	AT	BE	BG	CZ	CY	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	HR	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	SE	SI	SK	RO
	Vertinimo kriterijai																											
1.	Subalansuotas atsakas	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
2.	KŠSR	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
3.	Augimas, atsparumas ir socialinis poveikis	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
4.	RŽNP	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
5.	Žaliasis tikslas	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
6.	Skaitmeninis tikslas	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
7.	Ilgalaikis poveikis	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
8.	Stebėseną ir įgyvendinimas	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
9.	Išlaidų apskaičiavimas	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B	B	B	B	B	B	B		B	B	B	B	B	B
10.	Kontrolės sistemos	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
11.	Darna	A	B	A	B	A	A	A	B	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais](#).

Audito apimtis ir metodas

17 Šis auditas atliekamas atsižvelgiant į Audito Rūmų prioritetą vertinti ES atsaką į COVID-19 pandemiją įvairiais politikos aspektais, įskaitant ekonomikos valdymą, nagrinėjant, ar kol kas didžiausia ES priemonė pradėta įgyvendinti teisinga linkme. Auditas padės suinteresuotiesiems subjektams susidaryti vaizdą apie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą (GAP) vertinimą. Į jo rezultatus turėtų būti atsižvelgta ateityje darant bet kokius būtinus vertinimo proceso pakeitimus, visų pirma susijusius su iš dalies pakeistų arba patikslintų GAP pateikimu. Nors šioje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama Komisijos atliktam vertinimui, joje taip pat atkreipiamas dėmesys į rizikos veiksnius ir sunkumus, galinčius paveikti GAP įgyvendinimą.

18 Šis auditas yra pirmasis iš kelių planuojamų priemonės „NextGenerationEU“ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) auditų. Jis neapima Komisijos pasiūlymo iš dalies pakeisti EGADP reglamentą dėl „REPowerEU“ skyriaus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose⁶. Nusprendėme nagrinėti Komisijos atlikto GAP vertinimo tinkamumą vertindami, ar:

- Komisijos vidaus procedūros buvo aiškos ir taikomos, gairės valstybėms narėms buvo pakankamos ir jų buvo laikomasi, o parama valstybėms narėms buvo veiksminga;
- Komisijos vertinimu užtikrinta, kad:
 - GAP būtų tinkamai prisidedama prie šešių ramsčių ir jie padėtų veiksmingai spręsti visus KŠSR nustatytus uždavinius ar didelę jų dalį;
 - GAP numatytos priemonės atitiktų pagrindines EGADP reglamente nustatytas sąlygas (žalioji ir skaitmeninė pertvarka, RŽNP, išlaidos);
 - tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės būtų aiškos ir realistiškos;
 - pasiūlytos stebėsenos ir kontrolės priemonės būtų tinkamos.

⁶ Komisijos pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo dėl „REPowerEU“ skyriaus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose iš dalies keičiamas EGADP reglamentas, COM(2022) 231.

19 Mūsų audito kriterijai parengti remiantis:

- o reguliavimo reikalavimais (visų pirma EGADP reglamentu);
- o Komisijos vidaus taisyklėmis ir procedūromis (pavyzdžiui, instrukcijomis ir gairėmis).

20 Mūsų vertinimas atliktas remiantis šešių valstybių narių imtimi: keturios valstybės narės, kurioms skirta didžiausia dotacija absoliučiaisiais skaičiais (Vokietija, Ispanija, Prancūzija ir Italija), ir dvi valstybės narės, kurioms skirta didžiausia dotacija, palyginti su jų 2020 m. bendruoju vidaus produktu (Graikija ir Kroatija). Šeši GAP skiriasi įvairiais aspektais. **III priede** pateikiamos kai kurios jų ypatybės. Be to, sudarėme ekspertinę imtį ir atrinkome po septynias šešių į mūsų imtį įtrauktų valstybių narių priemones remdamiesi reikšmingumo kriterijumi (didžiausiomis išlaidomis) ir iš šių teminių sričių: „transportas“, „žalioji pertvarka“, „skaitmeninė pertvarka“, „sveikata“ ir „kitos“ investicijų atveju, „fiskalinės“ ir „socialinės“ reformų atveju. 42 į imtį įtrauktos priemonės pateiktos **IV priede**. Taip pat atlikome bendrą šešiuose atrinktuose GAP nustatytų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių analizę, kad susidarytume tam tikrą vaizdą apie tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pobūdį ir pasiskirstymą laiko atžvilgiu, taip pat valstybių narių taikomą metodą joms apibrėžti.

21 Nagrinėjome su šiomis šešiomis valstybėmis narėmis susijusį Komisijos vertinimo procesą nuo pradinio GAP projektų pateikimo iki galutinio vertinimo ir pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, remdamiesi 8 iš 11 vertinimo kriterijų (1, 2, 4–6, 8–10; žr. **1 lentelę**). Todėl auditas apėmė laikotarpį nuo 2020 m. spalio mėn. (kai buvo pateikti pirmieji GAP projektai) iki 2022 m. birželio mėn. Auditas neapėmė Tarybos taikomo pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo patvirtinimo proceso.

22 Analizavome Komisijos pateiktą dokumentaciją, įskaitant atitinkamą korespondenciją su šešiomis valstybėmis narėmis vertinimo proceso metu. Taip pat apklausėme Komisijos ir atitinkamų nacionalinių institucijų darbuotojus. Be to, pagrindines ataskaitos pastabas aptarėme su ekspertų grupe.

Pastabos

Vidaus procedūros ir parama valstybėms narėms buvo tinkama, tačiau ne visada atsekama ir apribota laiko atžvilgiu

23 Dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų (GAP) naujumo ir sudėtingumo Komisijai reikia tinkamų vidaus procedūrų, o valstybėms narėms reikia atitinkamos paramos rengiant GAP. Tikrinome, ar Komisija:

- veiksmingai vadovavo savo vidaus procedūroms, kad sutelktų savo vidaus žinias ir užtikrintų nuoseklų ir skaidrų savo vidaus gairių taikymą;
- laiku suteikė aiškias gaires ir paramą valstybėms narėms.

Komisijos vidaus procedūros buvo tinkamos, tačiau ne visada atsekamos

24 EGADP politinio valdymo struktūrą sudaro aukšto lygio valdančioji taryba, kuriai pirmininkauja Europos Komisijos pirmininkas ir kurią sudaro trys vykdomieji pirmininko pavaduotojai, už ekonomiką atsakingas Komisijos narys, generalinis sekretorius, naujosios Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo darbo grupės (RECOVER) vadovas ir Ekonomikos ir finansų reikalų (ECFIN GD) generalinis direktorius. Valdančioji taryba prižiūri visus etapus – nuo išankstinio bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis dėl GAP projektų iki galutinių GAP įgyvendinimo ir juose nustatytų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimo. Ji reguliariai teikia ataskaitas Komisijos narių kolegijai dėl savo diskusijų. Kolegija yra atsakinga už pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo patvirtinimą.

25 RECOVER darbo grupė buvo įsteigta Generaliniame sekretoriате 2020 m. rugpjūčio 16 d., ji kartu su ECFIN GD yra atsakinga už vadovavimą EGADP įgyvendinimui ir jo koordinavimą su Europos semestru. Be to, RECOVER ir ECFIN GD yra atsakingi už kitų politikos sričių GD įtraukimą reikiamu mastu į visus proceso etapus.

26 Todėl RECOVER ir ECFIN GD rengė kas savaitinius koordinavimo posėdžius ir reguliariai bendravo su kitais GD per „šalių grupes“. Šios šalių grupės remiasi esamomis Europos semestro grupėmis, tačiau į jas taip pat įtraukiami visų susijusių GD specialistai, kad būtų suteiktos reikiamos ekspertinės žinios įvairiose politikos srityse, kurias apima GAP.

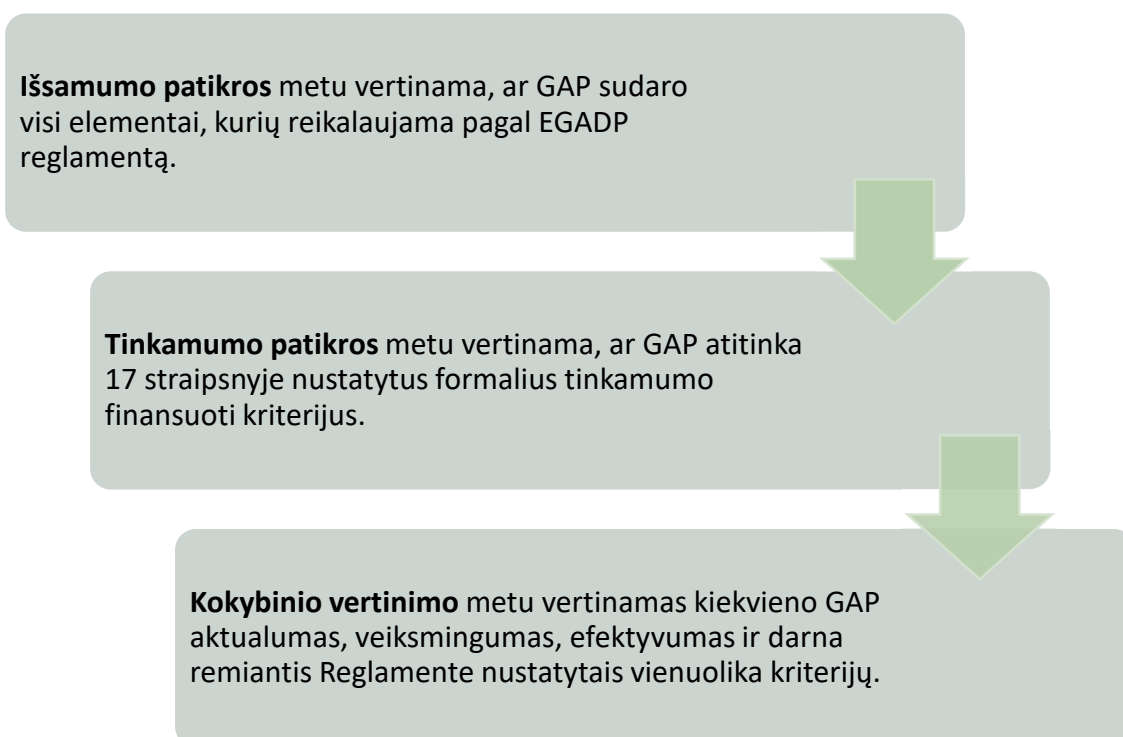
27 Bendravimui su valstybėmis narėmis vadovauja 27 derybų grupės, kurias sudaro RECOVER / ECFIN GD atitinkamų šalių skyrių vadovai (vadovų pavaduotojai), taip pat atrinkti politikos GD šalių grupių nariai, atsižvelgiant į reikiamas ekspertines žinias. Jie visų pirma atsakingi už GAP (projektų) nagrinėjimą, vertinimą ir įgyvendinimo aktų, susijusių su GAP ir mokėjimo prašymais, rengimą ir įgyvendinimo pažangos stebėseną. Dažniausiai du direktorių lygmens vyriausieji derybininkai, po vieną iš ECFIN GD ir RECOVER, prižiūri šalies grupės darbą.

28 Galiausiai, buvo sudarytos jungtinės RECOVER ir ECFIN GD horizontaliosios grupės bendro pobūdžio klausimams, susijusiems su žaliaja pertvarka (įskaitant RŽNP), skaitmenine transformacija, išlaidų apskaičiavimu ir tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, spręsti. Jos teikė gaires vertinant svarbiausias sritis, už kurias jos atsakingos.

29 Derybų grupėse subūrus atstovus iš RECOVER / ECFIN GD šalių skyrių ir politikos GD politikos šalių grupių buvo užtikrinta, kad vertinimas būtų pagrįstas darbuotojų ekspertinėmis žiniomis įvairiose politikos srityse, taip pat žiniomis, susijusiomis su geografiniais aspektais. Mums užbaigus Komisijos atlikto įimtį įtrauktų priemonių vertinimo analizę (žr. 20 dalį) patvirtinta, kad procese dalyvavo visi susiję GD.

30 Vertinimo procesą sudarė keli etapai (žr. 3 diagramą).

3 diagrama. Trys GAP vertinimo proceso etapai

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos vidaus gairėmis dėl GAP vertinimo.

31 Siekdama palengvinti vertinimą ir diskusijas su valstybėmis narėmis, Komisija parengė bendras vidaus gaires ir kontrolinius sąrašus. Dėl ekonominio ir socialinio poveikio, tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, išlaidų ir RŽNP šios bendros vidaus gairės buvo papildytos išsamesnėmis techninėmis gairėmis.

32 Vidaus gairės ir kontroliniai sąrašai padeda standartizuoti vertinimo procesą ir prisideda prie vienodo skirtingų GAP vertinimo. Vidaus gairėse ir kontroliniuose sąrašuose buvo pateiktas išsamus aspektų rinkinys, kuriuo remdamiesi šalių grupių vertintojai turėjo atlikti ir dokumentuoti vertinimus. Tačiau kontrolinių sąrašų naudojimas buvo privalomas tik atliekant išsamumo ir tinkamumo finansuoti vertinimą. Todėl atliekant 11 vertinimo kriterijų kokybinį vertinimą jie nebuvo sistemingai ar vienodai naudojami. Vienais atvejais vertintojai pateikė tik minimalią informaciją, o kitais jie parengė pastabas ar kitus darbo dokumentus nesilaikydami jokios standartinės struktūros.

33 Nors atlikę į imtį įtrauktų priemonių auditą nustatėme, kad Komisijos darbo metu parengti pagrindiniai dokumentai, pagrindžiantys jos galutinį vertinimą, buvo prieinami ir užregistruoti, dokumentai, kuriais remiantis padarytos tarnybų darbinuose dokumentuose (TDD) pateiktos išvados, ne visada buvo lengvai atsekami.

Komisijos gairės ir parama valstybėms narėms buvo tinkamos, tačiau apribotos laiko atžvilgiu

34 Komisija buvo atsakinga už reikalingų gairių ir paramos teikimą valstybėms narėms joms rengiant savo GAP. Tokią pagalbą ji teikė jau ankstyvuoju etapu, rengdama rekomendacinius dokumentus ir diskusijas, kol teisėkūros institucijos dar svarstė EGADP reglamentą.

35 Komisija priėmė keletą rekomendacinių dokumentų, kad padėtų valstybėms narėms rengti GAP:

- bendrąsias gaires dėl valstybių narių GAP, priimtas 2020 m. rugsėjo 17 d., pataisytas ir pakeistas nauja versija 2021 m. sausio 22 d.;
- RŽNP taikymo technines gaires⁷, paskelbtas 2021 m. vasario 12 d.

⁷ Komisijos pranešimas „Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės“, C(2021) 1054.

Be to, šie dokumentai buvo papildyti nacionalinėms kontrolės sistemoms skirtais įsivertinimo kontroliniais sąrašais.

36 Dėl trumpų terminų, per kuriuos turėjo būti parengti GAP ir parengtas bei priimtas EGADP reglamentas, Komisijai iš dalies teko rekomendacinius dokumentus parengti prieš baigiant rengti teisinį tekstą ir tuo pat metu, kai valstybės narės rengė savo GAP. Todėl Komisija paskelbė dvi pagrindinio rekomendacinio dokumento dėl GAP rengimo versijas (žr. 35 dalį). Dėl to kai kuriais atvejais proceso metu valstybėms narėms teko koreguoti savo GAP. Visų pirma tai pasakytina apie RŽNP gaires, kurios buvo priimtose tuo pat metu kaip ir EGADP reglamentas, o valstybės narės turėjo užpildyti RŽNP kontrolinį sąrašą dėl kiekvienos į GAP įtrauktos reformos ir investicijos.

37 Nustatėme, kad GAP vertinimai iš esmės buvo grindžiami nuolatiniu Komisijos ir valstybių narių dialogu – dvišaliais posėdžiais, bendravimu ir keitimusi informacija. Siekdama dar labiau palengvinti tokį dalijimąsi informacija, Komisija taip pat sukūrė EGADP skirtą internetinę klausimų ir atsakymų platformą, kur valstybėms narėms buvo teikiami papildomi paaiškinimai ir gairės. Per mūsų pokalbius valstybių narių institucijos patvirtino, kad ši parama buvo naudinga.

38 EGADP reglamento 18 straipsnio 5 dalyje taip pat nustatyta, kad valstybės narės gali prašyti Komisijos surengti keitimąsi gerąja patirtimi su kitomis valstybėmis narėmis. Šią galimybę palankiai įvertinome savo nuomonėje dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatoma EGADP⁸. Pasak Komisijos, tik viena valstybė narė (neįtraukta į mūsų audito imtį) oficialiai paprašė surengti tokį keitimąsi, tačiau vėliau prašymą atsiėmė.

39 Tačiau dauguma apklaustų valstybių narių institucijų būtų pageidavusios aktyvesnio bendravimo su kitomis valstybėmis narėmis GAP derybų procese. Kai kurios valstybės narės savo iniciatyva surengė neoficialius dvišalius susitikimus, tačiau aktyvus Komisijos vaidmuo skatinant valstybių narių GAP sąveiką būtų palengvinęs procesą ir paskatinęs į GAP įtraukti tarpvalstybinius projektus.

⁸ **Nuomonės Nr. 06/2020** (pagal SESV 287 straipsnio 4 dalį ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (COM(2020) 408), 38 dalis.

Tikėtina, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais bus prisidėta prieš šešių ramsčių įgyvendinimo, tačiau dar yra spragų įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas

Komisijai atlikus vertinimą patvirtinta, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais prisidedama prie šešių ramsčių įgyvendinimo, tačiau indėlio mastas skiriasi

40 Tikrinome, kaip Komisija vertino, ar ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais (GAP) tinkamai prisidedama prie visų šešių ramsčių pagal EGADP reglamente išdėstytus kriterijus (žr. [1 langelį](#)).

1 langelis

GAP indėlio įgyvendinant šešis ramsčius vertinimo elementai

- GAP visapusiškai ir tinkamai subalansuotu būdu prisidedama prie visų šešių [...] ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės uždavinius ir atitinkamos valstybės narės finansinį įnašą bei prašomą paskolos paramą.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.1 skirsnis.

41 Komisija vertino GAP indėlį įgyvendinant šešis ramsčius remdamasi išsamia padėties analize, t. y. ji vertino, ar kiekvienu komponentu svariai arba bent iš dalies prisidedama prie kiekvieno ramsčio įgyvendinimo (žr. [IV priedą](#)). Ji padarė išvadą, kad visais atrinktais GAP visapusiškai ir tinkamai subalansuotu būdu prisidedama prie visų šešių ramsčių įgyvendinimo, ir šioje srityje jiems visiems suteikė A reitingą.

42 Komisijai atlikus padėties analizę patvirtinta, kad visiems šešiams ramsčiams skirtas bent vienas iš komponentų, įtrauktų į visus mūsų atrinktus GAP. Komisija atliko padėties analizę komponentų lygmeniu – siekiant nustatyti (pagrindinius) ramsčius, prie kurių įgyvendinimo komponentu prisidedama, buvo nagrinėjamos atskiros priemonės. Tačiau pažymime, kad ne visomis komponento priemonėmis tiesiogiai prisidedama prie atitinkamo ramsčio įgyvendinimo.

43 Daugelis į GAP įtrauktų komponentų yra skirti daugiau negu vienam ramsčiui įgyvendinti, o priežastinis ryšys tarp komponentų ir ramsčių, taigi ir mastas, kuriuo

komponentai turėtų prisidėti, skiriasi. Apskritai ryšys tarp komponentų ir ramsčių yra glaudesnis konkretesnių ramsčių, tokių kaip „Skaitmeninė pertvarka“ ir „Žalioji pertvarka“, atveju negu platesnių ir bendresnių ramsčių, tokių kaip „Pažangus, tvarus ir integracinis augimas“ ir „Socialinė ir teritorinė sanglauda“, atveju.

44 Be to, kiekvienas komponentas apima reformas, kurias įgyvendinant gali nebūti patiriama išlaidų, todėl sunku nustatyti, kokia lėšų dalimi prisidedama prie kiekvieno iš šešių ramsčių. Todėl finansiniu požiūriu neaišku, ar į šešis ramsčius atsižvelgiama „tinkamai subalansuotu būdu“, kaip reikalaujama EGADP reglamentu. Be to, reglamente neapibrėžiama, kas šiomis aplinkybėmis faktiškai yra „tinkamai subalansuotas“ atsakas.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais įgyvendinamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos, tačiau tebėra spragų

45 2011 m. pradėtas įgyvendinti Europos semestras yra ES ekonominės, fiskalinės, darbo ir socialinės politikos koordinavimo ciklas. Per jį Komisija analizuoja ekonominius ir socialinius pokyčius valstybėse narėse ir joms iškylančius uždavinius. Šiems uždaviniams spręsti Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymais, kasmet kiekvienai valstybei narei teikia konkrečiai jai skirtas rekomendacijas, kurios yra pagrindinis Europos semestro rezultatas. Praeityje politikos koordinavimas per Europos semestrą ir KŠSR įgyvendinimas nebuvo susieti su jokiais finansiniais asignavimais, tačiau tai pasikeitė į GAP įtraukus priemones, kuriomis įgyvendinamos KŠSR.

46 EGADP reglamentu reikalaujama, kad GAP būtų priemonių, kuriomis įgyvendinamos visos 2019 ir 2020 m. KŠSR arba didelė jų dalis. Vertindama Komisija atsižvelgia į keturis elementus (žr. [2 langelį](#)).

2 langelis

GAP indėlio įgyvendinant 2019 ir 2020 m. KŠSR vertinimo kriterijai

- numatoma, kad GAP padės veiksmingai spręsti visus uždavinius, nustatytus atitinkamose KŠSR [...], ar didelę jų dalį [...], atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės finansinį įnašą ir prašomą paskolos paramą [...];
- GAP išsamiai ir tinkamai reaguojama į atitinkamos valstybės narės ekonominę ir socialinę padėtį;
- šie uždaviniai, įtraukti į GAP, laikomi svarbiais atitinkamos valstybės narės ekonomikos augimo potencialui tvariai didinti;
- numatoma, kad įvykdžius siūlomas reformas ir atlikus investicijas, susiję uždaviniai bus išspręsti arba į juos bus atsižvelgiama taip, kad būtų reikšmingai prisidėta prie jų sprendimo.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.2 skirsnis.

47 Tikrinome, ar Komisijos vertinimu užtikrinta, kad priemonės, numatytos atrinktų valstybių narių GAP, padės įgyvendinti atitinkamas KŠSR, ir apklausėme valstybių narių institucijas, kad gautume daugiau informacijos apie procesą, kaip su KŠSR susijusios priemonės buvo įtrauktos į GAP.

48 Vertindama GAP projektus Komisija nustatė spragų, susijusių su kai kuriais KŠSR aspektais, ir paprašė valstybių narių pasiūlyti papildomų priemonių. Kai kuriais atvejais (pavyzdžiui, viešųjų išlaidų kokybės vertinimas Prancūzijoje, išlaidų peržiūra Italijoje arba teisminės institucijos ir kovos su korupcija priemonės Kroatijoje) tai pavyko padaryti sėkmingiau nei kitais atvejais, nes kai kurios KŠSR dalys (daugiausia 2019 m.) liko neįtrauktos į galutinius GAP.

49 Komisija atliko pateiktų GAP padėties analizę (ji įtraukta į jos TDD), iš kurios matyti, koku mastu buvo pakankamai atsižvelgta į KŠSR, taip pat įvardytos KŠSR, į kurias nebuvo atsižvelgta. Kaip ir šešių ramsčių atveju, atliekant šią analizę buvo nagrinėjami komponentai (priemonių rinkiniai, žr. 04 dalį), atitinkamais atvejais nagrinėjant atskiras priemones. Komisijai atlikus vertinimą, dėl šešių atrinktų valstybių narių padaryta išvada, kad visos 2019 ir 2020 m. KŠSR įgyvendintos iš dalies (yra likusių spragų) arba visiškai (nėra jokių likusių spragų), todėl visiems į mūsų imtį įtrauktiems galutiniams GAP suteiktas A reitingas. 2 lentelėje apžvelgiamos likusios spragos, kurias nustatė Komisija.

2 lentelė. Komisijos nustatytos 2019 ir 2020 m. KŠSR įgyvendinimo spragos

Valstybė narė	Nustatytos GAP spragos
Vokietija	• Itin didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio tinklai (2019 m. KŠSR Nr. 1.2) – GAP nenumatyta priemonių, skirtų itin didelio pralaidumo plačiajuosčio ryšio tinklų diegimui remti. • Verslo paslaugų ir reglamentuojamųjų profesijų konkurencija (2019 m. KŠSR Nr. 1.4) – GAP nenumatyta priemonių, skirtų verslo paslaugų ir reglamentuojamųjų profesijų konkurencijai stiprinti. • Paskatos papildomas šeimos pajamas uždirbantiems asmenims nedirbti (2019 m. KŠSR Nr. 2.1) – ateinančiais metais reikia dėti daugiau pastangų šiam uždaviniui išspręsti. • Pensijų sistema (2019 m. KŠSR Nr. 2.2) – GAP apibūdinta pensijų sistema, įskaitant privačią pensijų sistemą <i>Riester Rente</i>, tačiau privalomų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių ar konkrečių pensijų sistemos reformų nenumatyta.
Graikija	Spragų nenustatyta.
Ispanija	• Pensijų sistema (2019 m. KŠSR Nr. 1.4) – dėl pensijų sistemos reformos vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu gali padidėti pensijų išlaidos. Bendrą fiskalinį padidėjusių pensijų išlaidų poveikį gali reikėti toliau mažinti ateityje atliekant proporcingą fiskalinį koregavimą. • Elektros energijos tinklų jungtys (2019 m. KŠSR Nr. 3.5) – GAP nenumatyta priemonių šiai KŠSR įgyvendinti. • Mokslinių tyrimų ir inovacijų politika (2019 m. KŠSR Nr. 3.6) – GAP kol kas aiškiai neapibrėžta, kaip bus organizuojamas įvairių regionų valdymo lygmenų politikos ir strateginis koordinavimas. • Pirminė sveikatos priežiūra (2020 m. KŠSR Nr. 1.2) – GAP pateikiamas pirminės sveikatos priežiūros reformos įgyvendinimo planas, tačiau su tuo susijusių investicijų šioje srityje nenumatyta.
Prancūzija	• Pensijų sistema (2019 m. KŠSR Nr. 1.4) – GAP aptarta pensijų sistemos reforma, tačiau ji neįtraukta į kokią nors priemonę, todėl nesusieta su tarpinėmis reikšmėmis ar siektinomis reikšmėmis. • Atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba (2019 m. KŠSR Nr. 3.2 ir 2020 m. KŠSR Nr. 3.5) – GAP nenumatyta tiesioginės paramos priemonių, skirtų atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai didinti. • Tarpvalstybinės elektros energijos tinklų jungtys (2019 m. KŠSR Nr. 3.2 ir 2020 m. KŠSR Nr. 3.6) – GAP nėra jokios iniciatyvos dėl tarpvalstybinių elektros energijos tinklų jungčių. • Reglamentavimo apribojimai paslaugų sektoriuje (2019 m. KŠSR Nr. 4.2 ir 2020 m. KŠSR Nr. 4.1) – GAP nėra jokių priemonių, kuriomis siekiama mažinti reglamentavimo apribojimus paslaugų sektoriuje, visų pirma taikomus reglamentuojamosioms profesijoms ir mažmeninei prekybai, išskyrus palankesnių sąlygų vaistinėms parduoti vaistus internetu sudarymą.

Valstybė narė	Nustatytos GAP spragos
Kroatija	Spragų nenustatyta.
Italija	Mokesčių slėpimas (2019 m. KŠSR Nr. 1.4) – GAP minima visapusiška gyventojų pajamų mokesčių reforma, tačiau ji neįtraukta kaip priemonė, todėl nesusieta su tarpinėmis reikšmėmis ar siektinomis reikšmėmis.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais](#).

50 Atlikę savo padėties analizę (priemonių lygmeniu) padarėme iš esmės tokią pat išvadą dėl KŠSR kaip ir Komisija. Pagrindiniai skirtumai susiję su Italija, nes nustatėme papildomų su kai kuriais KŠSR aspektais (kadastro ir pensijų sistemos reformomis, taip pat finansų sektoriaus reformos dalimis) susijusių spragų, kurios nebuvo įtrauktos į Komisijos TDD (žr. [3 lentelę](#)).

3 lentelė. Audito Rūmų vertinimas, koku mastu į imtį įtrauktuose GAP atsižvelgiama į 2019 ir 2020 m. KŠSR

KŠSR	2019						2020					
Valstybė narė	DE	EL	ES	FR	HR	IT	DE	EL	ES	FR	HR	IT
Kategorija												
Iš esmės atsižvelgta	0	2	2	1	4	3	2	4	3	3	4	4
Iš esmės atsižvelgta, išskyrus mažiau svarbius aspektus	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0
Iš dalies atsižvelgta, neatsižvelgiant į vieną ar kelias dalis	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Neatsižvelgta	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Bendras KŠSR skaičius	2	2	4	4	4	5	2	4	4	4	4	4

Pastaba: Dėl COVID-19 pandemijos pradėjus taikyti Stabilumo ir augimo pakto bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą, 2019 m. KŠSR dėl Stabilumo ir augimo pakto nuostatų laikymosi ir 2020 m. KŠSR padaryti pakankamą pažangą siekiant vidutinio laikotarpio biudžeto tikslų nebebuvo aktualios, todėl nelaikomos spraga.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais](#).

51 Nustatėme, kad į imtį įtraukti GAP paprastai apėmė 2020 m. KŠSR. Tačiau dar liko kai kurių spragų, susijusių su tam tikrais KŠSR aspektais, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros sistema (Ispanija) arba investicijomis ir reglamentavimo aplinka (Prancūzija), kurias planuojama spręsti nesinaudojant EGADP. Tačiau ne visada buvo aišku, kodėl nuspręsta neįtraukti jų į GAP, visų pirma svarbių tarpvalstybinių priemonių atveju (pavyzdžiui, elektros energijos tinklų jungtys tarp Ispanijos ir Prancūzijos), kai jos iš esmės labai atitiktų EGADP.

52 Dauguma nustatytų spragų yra susijusios su 2019 m. KŠSR ir dažniausiai tai yra pasikartojančios struktūrinės problemos, su kuriomis valstybės narės susiduria daugelį metų. Pavyzdžiui, Vokietijos GAP nėra jokių priemonių, skirtų verslo paslaugų ir reglamentuojamųjų profesijų konkurencijai stiprinti, o šis klausimas Vokietijai skirtose rekomendacijose keliamas nuo 2011 m. Be to, įvairiuose GAP neatsižvelgiama į KŠSR aspektus, susijusius su pensijų tvarumu (Vokietija, Prancūzija, Italija ir iš dalies Ispanija) ar mokesčių sistema (Vokietija ir Italija).

53 Apskritai, mūsų nuomone, Komisijos vertinime nustatyta, kad GAP padeda įgyvendinti didžiąją 2019 ir 2020 m. KŠSR dalį. Tačiau kai kurių svarbių KŠSR aspektų, daugiausia susijusių su pasikartojančiomis struktūrinėmis problemomis, su kuriomis valstybės narės susiduria daugelį metų, į mūsų audito imtį įtrauktos valstybės narės vis dar neįgyvendino. Be to, EGADP reglamente nėra apibrėžta, ką reiškia teiginys, kad įgyvendinta „didelė dalis“ KŠSR, Komisija taip pat nėra pateikusi savo vertinimo šiuo klausimu. Todėl vertinimas tebėra iš dalies subjektyvus, ypač tais atvejais, kai Komisija nustatė keletą ir (arba) rimtų spragų.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pagrindinių sąlygų vertinimas buvo tinkamas, tačiau ne visai skaidrus

54 Siekdami įvertinti, ar Komisijos atliktas reikšmingos žalos nedarymo principo (RŽNP), žaliųjų ir skaitmeninių žymenų ir išlaidų sąmatų vertinimas yra tinkamas, atrinkome po septynias šešių į mūsų imtį įtrauktų valstybių narių priemones (žr. 20 dalį).

55 Tikrinome, ar atrinktų priemonių atveju Komisija tinkamai įvertino, ar:

- kuria nors į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą (GAP) įtraukta priemone daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Taksonomijos reglamento⁹ 17 straipsnyje (atitiktis RŽNP);
- numatoma, kad įgyvendinus numatomas priemones bus veiksmingai prisidėta prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant priemonių žymėjimą ir taikytus koeficientus;

⁹ Reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo.

- o numatytos išlaidos yra pagrįstos, tikėtinos, proporcingos numatamai ekonominei ir socialinei naudai ir nėra padengtos kito ES finansavimo lėšomis.

Komisijos pateiktuose vertinimuose pripažinta, kad laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, tačiau kompensuojamųjų priemonių tarpinės reikšmės ar siektinos reikšmės nebuvo sistemingai įtrauktos

56 Kad GAP būtų patvirtintas, visos priemonės turi atitikti RŽNP (žr. [3 langelį](#)).

3 langelis

Priemonių atitikties reikšmingos žalos nedarymo principui vertinimo kriterijai

- o jokia į GAP įtraukta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams (principas „nedaryti reikšmingos žalos“).

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.4 skirsnis.

57 Komisija paskelbė technines gaires dėl RŽNP taikymo vertinant GAP (žr. [35](#) ir [36](#) dalis). Gairėse reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų kiekvienos į jų GAP įtrauktos priemonės RŽNP kontrolinį sąrašą.

58 Komisija vertino pateiktas priemones ir jų atitinkamus RŽNP kontrolinius sąrašus ir pateikė papildomų pastabų arba nustatė sąlygas, o šios buvo įtrauktos į Tarybos įgyvendinimo sprendime sutartas galutines tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes. Nustatėme, kad į imtį įtrauktų priemonių atveju Komisija:

- o užtikrino, kad kontroliniais sąrašais būtų įvertintas poveikis aplinkos tikslams;
- o prireikus paprašė papildomos informacijos, pateikė pastabų ir pasiūlė padaryti pakeitimų arba neįtraukė tam tikrų priemonių, be kita ko, kiek tai susiję su konkrečių priemonių formuluote ir atitinkamomis tarpinėmis ar siektinomis reikšmėmis;
- o teisingai reikalavo, kad į įvairius GAP nebūtų įtrauktos tam tikros priemonių dalys, kurios, jos nuomone, neatitiko RŽNP. Vėliau jos buvo išbrauktos iš GAP. Tačiau kai kuriais atvejais jos gali būti finansuojamos ne pagal EGADP, o tai prieštarauja RŽNP sąvokai;

- o užtikrino, kad tuo atveju, kai priemonės veikiamiausiai turės poveikį aplinkai, valstybių narių užpildytuose kontroliniuose sąrašuose būtų pateiktas paaiškinimas, kaip būtų išvengta reikšmingos žalos. Tai apima siūlomas poveikio švelninimo priemones.

59 Tačiau pažymime, kad Komisijos atliktas RŽNP kontrolinių sąrašų vertinimas dokumentuotas daugybe darbo dokumentų ir trūko suvestinio sąrašo, kuriame būtų nurodyti visi kiekvienos priemonės atitikties RŽNP vertinimai Komisijos bendrai išvadai, pateiktai TDD, ir jos galutiniam vertinimui pagrįsti.

60 Be to, kontroliniame sąraše arba kita forma nebuvo kiekybiškai įvertintas potencialiai žalingų priemonių poveikio pobūdis ir mastas. Todėl buvo sunku įvertinti, ar pateiktų paaiškinimų ir siūlomų poveikio švelninimo priemonių pakanka, kad būtų užtikrinta atitiktis RŽNP.

61 Be to, tais atvejais, kai tam, kad atitikties RŽNP vertinimas būtų teigiamas, turėjo būti numatytos poveikio švelninimo priemonės, tokios priemonės nebuvo sistemingai įtrauktos į GAP kaip tarpinė arba siektina reikšmė. Taigi jų įgyvendinimas nėra mokėjimo sąlyga ir nėra teisinio pagrindo įpareigoti jas įgyvendinti ar toliau stebėti jų įgyvendinimą.

Komisija patikrino, kaip į imtį įtrauktomis priemonėmis prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos

62 Komisijos vertinimas, ar GAP prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, buvo grindžiamas keliais elementais (žr. [4 langelį](#)).

4 langelis

GAP indėlio į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką vertinimo kriterijai

Žalioji pertvarka

- numatoma, kad įgyvendinus numatomas priemones bus veiksmingai prisidėta prie žaliosios pertvarkos [...], taip padedant siekti Sąjungos 2030 m. klimato tikslų ir laikytis ES 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslo;
- valstybės narės taiko metodiką, pagal kurią teikiamai paramai priskiriamas konkretus korekcinis koeficientas, kuris atspindi mastą, kuriuo tokia parama padeda siekti klimato srities tikslų;
- numatoma, kad įgyvendinus numatomas priemones bus padarytas ilgalaikis poveikis.

Skaitmeninė pertvarka

- numatoma, kad įgyvendinus numatomas priemones bus svariai prisidėta prie ekonomikos ar socialinių sektorių skaitmeninimo;
- numatoma, kad įgyvendinus numatomas priemones bus svariai prisidėta prie dėl skaitmeninės pertvarkos kylančių uždavinių sprendimo;
- valstybės narės taiko metodiką, pagal kurią teikiamai paramai priskiriamas konkretus korekcinis koeficientas, kuris atspindi mastą, kuriuo tokia parama padeda siekti tikslų skaitmeninimo srityje;
- numatoma, kad įgyvendinus numatomas priemones bus padarytas ilgalaikis poveikis.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.5 ir 2.6 skirsniai.

63 Patikrinome Komisijos vertinimą, susijusį su mūsų 42 priemonių imtimi (žr. 20 dalį). Tikrinome, ar Komisijos atliktas šių priemonių intervencinių priemonių sričių ir koeficientų (100 % – visapusiškai prisidedama prie žaliosios ar skaitmeninės pertvarkos, 40 % – iš dalies prisidedama arba 0 % – visai neprisidedama) vertinimas atitiko EGADP reglamentą ir ar galutiniai priemonių žymenys nustatyti tinkamai.

64 Nustatėme, kad:

- Komisija atliko išsamų skirtingoms priemonėms valstybių narių taikytų intervencinių priemonių sričių ir koeficientų vertinimą. Visų pirma dėl skirtingų į imtį įtrauktų priemonių buvo konsultuotasi su Energetikos, Klimato politikos, Konkurencijos, Regioninės ir miestų politikos generaliniais direktoratais ir Jungtiniu tyrimų centru, taip pat horizontaliosiomis žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos grupėmis;
- dėl kelių į imtį įtrauktų priemonių Komisija rengimo etapu valstybėms narėms pateikė atsiliepimų dėl to, ar jos naudojo neteisingas intervencinių priemonių sritis, ar reikalingas tolesnis priemonių suskirstymas (į atskiras priemones arba į papriemones) su skirtingais koeficientais. Visais atvejais valstybės narės padarė reikiamus savo GAP projektų pakeitimus ir, Komisijos nuomone, šiuo aspektu galutinės versijos atitiko reikalavimus;
- kai kurių rūšių priemonėms EGADP reglamente intervencinių priemonių sritys ar žaliųjų tikslų koeficientai nenumatyti. Kad būtų užtikrintas nuoseklus vertinimas, Komisija pateikė papildomas vidaus gaires, kaip vertinti tokias priemones (pavyzdžiui, susijusias su elektriniais ir hibridiniais automobiliais) pagal Taksonomijos reglamentą;
- galutinį priemonių, kuriomis prisidedama prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, sąrašą Komisija pateikė kiekvienai valstybei narei skirtame TDD.

65 Vis dėlto dar neaišku, koku mastu į GAP įtrauktomis priemonėmis bus praktiškai prisidėta prie ES klimato srities tikslų. Pavyzdžiui, vienoje mūsų neseniai paskelbtoje ataskaitoje padarėme išvadą, kad pagrindinių pasektojų, tokių kaip geležinkelių transportas, elektros energija ir biomasė, indėlis klimato srityje buvo įvertintas per didelę suma, palyginti su ES biudžetu, o praneštos išlaidos ne visada buvo susijusios su klimato srities veiksmis¹⁰.

¹⁰ [Specialioji ataskaita 09/2022](#) „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete: ne tokios didelės, kaip pranešta“

Numatytoms išlaidoms suteiktas reitingas rodo, kad trūko informacijos apie tam tikras priemones

66 GAP numatytų išlaidų vertinimas yra itin svarbus, nes, skirtingai nuo kitų ES priemonių, EGADP finansavimas grindžiamas tik tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimu, o ne išlaidų kompensavimu. Todėl į GAP įtrauktų priemonių numatomos išlaidos vertinamos tik tuo metu, kai Komisija vertina GAP, ir jos neturi poveikio faktiniam lėšų išmokėjimui EGADP įgyvendinimo metu.

67 Komisija turėjo įvertinti visas kiekvieno GAP numatytas išlaidas pagal EGADP reglamente nustatytus vertinimo kriterijus (žr. [5 langelį](#)).

5 langelis

GAP visų numatytų išlaidų vertinimo kriterijai

- valstybė narė pateikė pakankamai informacijos ir įrodymų, kad GAP visų numatytų išlaidų suma:
 - yra tinkama (pagrįsta);
 - atitinka numatytų reformų ir investicijų pobūdį ir rūšį (yra tikėtina);
 - finansuotina pagal priemonę, nėra padengta esamo arba planuojamo Sąjungos finansavimo lėšomis;
- GAP visų įvertintų išlaidų suma yra proporcinga plane numatytų priemonių numatomam socialiniam ir ekonominiam poveikiui atitinkamai valstybei narei.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.9 skirsnis.

68 Pagal EGADP reglamentą, Komisija vertino visas numatytas išlaidas remdamasi [5 langelyje](#) nurodytais kriterijais. EGADP reglamente konkrečiai nenurodyta, kaip šiuos keturis kriterijus reikėtų konsoliduoti, kad būtų gautas bendras išlaidų reitingas. Tačiau Komisija parengė reitingų sistemą kiekvienam iš keturių kriterijų ir konsoliduotam bendram reitingui.

69 Kol kas visų GAP išlaidų apskaičiavimas įvertintas B reitingu. Atkreipėme dėmesį į tai, jog buvo taikomi palyginti griežti reikalavimai, kad pagal kiekvieną kriterijų būtų suteiktas A reitingas ir visas GAP būtų įvertintas A reitingu, ir palyginti maži reikalavimai, kad būtų suteiktas C reitingas, todėl mažai tikėtina, kad galėtų būti suteiktas kitoks nei B reitingas. Todėl nors Komisijos nustatytų trūkumų dažnis ir rimtumas skiriasi, visoms į mūsų imtį įtrauktoms valstybėms narėms suteiktas tas pats reitingas (B). Šie trūkumai įvairūs: nuo trūkstamos informacijos apie kai kurias priemonės planavimo etape iki nevysiškai tikėtinų visų be išimties priemonių pagrindinių prielaidų (žr. [VI priedą](#)). Be to, tam tikros investicijos yra novatoriškos, todėl GAP pateiktas jų išlaidų apskaičiavimas iš esmės paremtas profesine nuovoka, o ne praeities duomenimis.

70 Tikrinome valstybių narių pateiktą išlaidų apskaičiavimo informaciją, susijusią su 42 į imtį įtrauktomis priemonėmis (žr. [20](#) dalį), Komisijos paprašytą papildomą informaciją apie išlaidas, Komisijos vidaus darbo dokumentus, susijusius su visų numatytų išlaidų vertinimu, ir TDD pateiktas Komisijos išvadas dėl išlaidų apskaičiavimo.

71 Valstybės narės pateikė kiekvienos priemonės informacinius lapus, kuriuose nurodyta išlaidų apskaičiavimo informacija, kaip antai pagrindinės išlaidų prielaidos, orientacinės išlaidos, pavyzdžiui, praeities arba lyginamieji duomenys, ir informacija apie tai, ar EGADP finansavimu papildoma parama, teikiama pagal kitas ES programas ir priemones, ir jis nėra skiriamas toms pačioms išlaidoms padengti.

72 Prireikus Komisija paprašė papildomos informacijos, visų pirma susijusios su metodika ir pagrindinėmis prielaidomis. Nustatėme, kad dėl į imtį įtrauktų priemonių buvo gauta informacijos, kad būtų galima patikrinti numatytas išlaidas. Tais atvejais, kai Komisija negavo pakankamai informacijos, į tai buvo atsižvelgta pateikiant vertinimus ir suteikiant reitingus. Šiame procese prireikus buvo konsultuotasi su atitinkamais generaliniais direktoratais (įskaitant Energetikos, Mobilumo ir transporto ir Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD), laikantis vidaus gairių dėl išlaidų apskaičiavimo vertinimo. Manome, kad B reitingas teisingai atspindi informacijos trūkumą kai kuriose srityse ir nustatytus trūkumus, susijusius su išlaidų apskaičiavimu.

Išmokėjimo modelis buvo derybų rezultatas, o ne pagrindinių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių išlaidų rodiklis

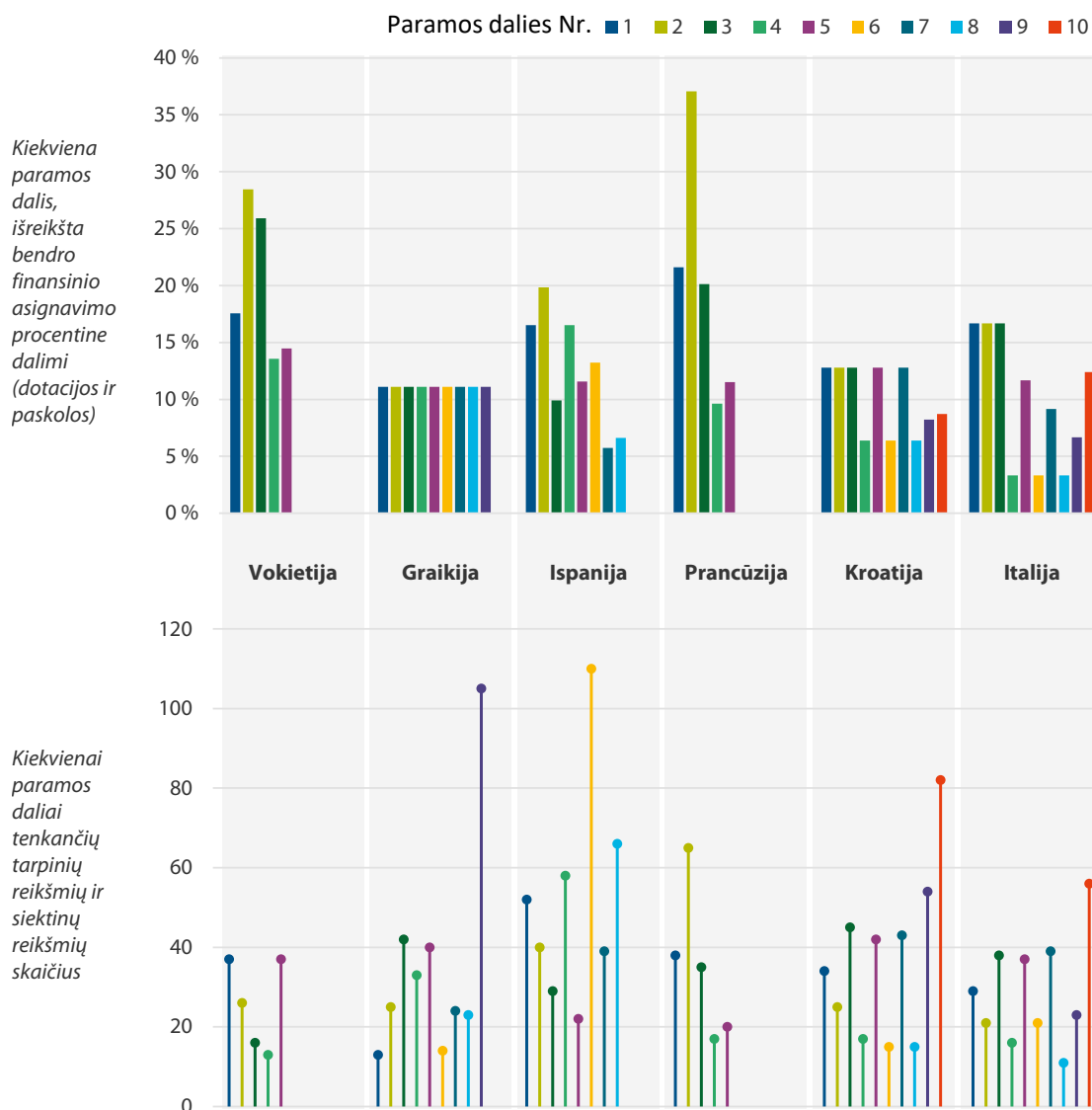
73 Konkrečia paramos dalimi išmokama suma nebūtinai grindžiama mokėjimo prašyme nurodyta numatytų išlaidų, susijusių su tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimu, suma, bet veikiau yra derybų su atitinkama valstybe nare rezultatas. Šiose derybose atsižvelgiama į tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių dalį, taip pat į santykinę jų svarbą.

74 27 ES valstybėse narėse bendras paramos dalių (negrąžintinos paramos) skaičius svyruoja nuo keturių (Kipras) iki dešimties (Belgija, Kroatija, Italija, Portugalija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija), o tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, kurios turi būti pasiektos, kad būtų išmokėta kiekviena paramos dalis, skaičius svyruoja nuo dviejų (Čekija – septinta paramos dalis) iki 114 (Portugalija – devinta paramos dalis).

75 Tačiau kadangi dėl išmokėjimo modelio susitariama, jo nustatymo procesui trūksta skaidrumo. Nors tai nebūtinai yra problema vertinant GAP, tai bus problemiška įgyvendinant GAP, nes į bet koki dalinį tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimą reikės atsižvelgti atliekant mokėjimą atitinkamai valstybei narei. Dėl to, kad mokėjimo suma, išmokama kiekviena paramos dalimi, nustatoma susitariant, o ne atsižvelgiant į pagrindines išlaidas, bus sunku nustatyti, koks sumažinimas būtų tinkamas. Audito metu Komisija dar nebuvo nustačiusi mokėjimų dalinio sumažinimo apskaičiavimo metodikos.

76 Iš tikrųjų, atkreipiame dėmesį į didelę šešių į imtį įtrauktų valstybių narių išmokėjimo modelių įvairovę tiek pagal kiekvieną paramos dalį sudarančią viso finansavimo dalį, tiek pagal tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, kurios turi būti pasiektos, kad būtų išmokėta kiekviena paramos dalis, skaičių (**4 diagrama**).

4 diagrama. Mokėjimo modelis ir pagrindinės tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Šešių įimtį įtrauktų valstybių narių apžvalga

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

Dėl Komisijos vertinimo pagerėjo tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių kokybė, tačiau kai kurie svarbūs klausimai liko neišspręsti

77 Pagal EGADP reglamentą, tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis turėtų būti vertinama pažanga įgyvendinant reformą arba investicijas, kai tarpinės reikšmės yra kokybiniai pasiekimai, o siektinos reikšmės – kiekybiniai pasiekimai. Pasiektos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės yra valstybių narių teikiamų mokėjimo prašymų pagrindas, todėl jos yra svarbiausias elementas įgyvendinant GAP.

78 Pagal EGADP reglamentą ir gaires valstybėms narėms¹¹, Komisija turėjo vertinti tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes vertindama 8 kriterijų „plano įgyvendinimo, įskaitant tarpines reikšmes, siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, stebėsenos tvarka“ (žr. [6 langelį](#)).

6 langelis

Tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių vertinimo pokriterijus

- o siūlomos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės yra aiškos ir realistiškos, o siūlomi tų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių rodikliai yra svarbūs, priimtini ir patikimi.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.8 skirsnis.

Komisijos vertinimo procesas buvo išsamus

79 Auditavome Komisijos atliktą tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių vertinimą remdamiesi 42 priemonių, numatytų šešiuose GAP, imtimi. Vertinome, ar Tarybos įgyvendinimo sprendime sutartos galutinės šių priemonių tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės atitiko pirmiau nurodytus kriterijus. Be to, atlikome bendresnę šešiuose atrinktuose GAP nustatytų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių analizę, kad susidarytume tam tikrą vaizdą apie tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pobūdį ir pasiskirstymą laiko atžvilgiu, taip pat valstybių narių taikomą metodą joms apibrėžti.

80 Kiek tai susiję su 42 į imtį įtrauktomis priemonėmis, darome išvadą, kad apskritai atrinktų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių vertinimo procesas buvo išsamus, jo metu Komisija ir valstybės narės ne kartą keitėsi informacija. Visų pirma Komisija paprašė patikslinti tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių aprašymus, todėl numatomi rezultatai buvo aiškiau apibūdinti, o kai kuriais atvejais buvo pasiūlyta tikslesnė formuluotė. Be to, Komisija pareikalavo sumažinti tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičių, kad tam tikrus GAP būtų lengviau valdyti, o kitais atvejais pareikalavo nustatyti išsamesnes tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, kurios apimtų skirtingus, visų pirma didelių priemonių, etapus.

¹¹ *Commission guidance to Member States Recovery and resilience plans*, SWD(2021) 12, 1/2 DALIS.

81 Tačiau dokumentų seka apskritai fragmentiška, analizės pateiktos daugybėje Komisijos darbo dokumentų, susijusių su skirtingais GAP komponentais. Be to, derybų metu nebuvo apžvelgtos visos preliminarios tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Komisija taikė kiekvieno GAP kokybinį vertinimą pagal EGADP reglamento standartus, o ne lyginamąjį vertinimą, kuris būtų padėjęs nustatyti valstybių narių geriausią patirtį.

Kai kurios tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės yra nepakankamai aiškios

82 Atlikdami auditą daugiausia dėmesio skyrėme tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių aiškumui, nes jos yra būtina prielaida vertinant priemonių įgyvendinimo pažangą ir pagrindžiant lėšų išmokėjimą. Atlikdami bendrą tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių analizę nustatėme, kad visuose šešiuose GAP yra tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, kurios nėra pakankamai aiškios (žr. keletą pavyzdžių [4 lentelėje](#)). Nesant aiškių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių kyla rizika, kad šias tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes sunku įvertinti, ir su tuo susijusi rizika, kad iš pradžių užsibrėžtas tikslas nebuvo pasiektas.

4 lentelė. Nepakankamai aiškių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pavyzdžiai

Valstybė narė	Priemonė	Atitinkama tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė	Tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės aprašymas	Tikrinimo mechanizmas
Prancūzija	C3.17. Elektros tinklų atsparumo didinimas	Projektų pradžia (Tarpinė reikšmė)	Elektros tinklų projektų kaimo vietovėse pradžia	Apibendrinamasis dokumentas, kuriame pateikiamas projektų, atliktų darbų ir vietovės aprašymas.
Vokietija	2.1.1. Reforma. Novatoriška Vokietijos duomenų politika	Projektų pradžia (Tarpinė reikšmė)	Visi priemonės projektai ir veikla pradėti. Kai tinkama, atrankos procedūros užbaigtos ir pradėti vykdyti atrinkti projektai.	Netaikoma (audito metu veiklos susitarimas nebuvo paskelbtas)
Graikija	14–4.3. Gerinti teisingumo sistemos efektyvumą– 16 575 „Spartesnis teisingumo vykdymas“	Teismų policijos veikla (Tarpinė reikšmė)	Teismų policijos veiklos vykdymas pagal visas jos kompetencijas tiek centrinės administracijos lygmeniu, tiek	Teisingumo ministerijos ataskaita, įskaitant: a) organizacines schemas tiek centrinės administracijos

Valstybė narė	Priemonė	Atitinkama tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė	Tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės aprašymas	Tikrinimo mechanizmas
			regioniniu lygmeniu teismuose.	lygmeniu, tiek regioniniu lygmeniu pagal teismus; b) rašytinį visų personalo formavimo veiksmų užbaigimo ir visos atitinkamos infrastruktūros viešųjų pirkimų, įrengimo bei veikimo patvirtinimą.
Ispanija	2 investicija (C24.I2). Kultūros skatinimas visoje teritorijoje	Kultūros ir kūrybos iniciatyvų skatinimas (Siektina reikšmė)	Skatinti pelno siekiančių ir ne pelno organizacijų kultūrinę veiklą ne miesto vietovėse (bent 400 iniciatyvų).	a) veiksmų sąrašas, įskaitant pavadinimą ir trumpą aprašymą; b) oficiali sprendimo dėl sutarties skyrimo, kuriuo patvirtinamas projekto ar veiksmo finansavimas, nuoroda; c) finansavimą gavę subjektai; d) regionas ir e) veiksmo rūšis.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis [Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais ir veiklos susitarimais](#).

Kai kuriais atvejais tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės apima ne visus pagrindinius įgyvendinimo etapus

83 Remiantis Komisijos vidaus praktinėmis gairėmis, tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės turėtų atspindėti pagrindinius atitinkamos priemonės įgyvendinimo etapus (pradinis – tarpinis – galutinis). Atlikdami bendrą tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių analizę atkreipėme dėmesį į tai, kad vienai priemonei tenkantis vidutinis tarpinių / siektinų reikšmių skaičius svyruoja nuo 1,7 Kroatijoje iki 3,2 Vokietijoje (žr. [5 lentelę](#)).

5 lentelė. Vidutinis vienai priemonei tenkantis tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičius

Valstybė narė (1)	Bendras priemonių skaičius (2)	Bendras tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičius (3)	Vidutinis vienai priemonei tenkančių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičius (3:2)
Ispanija	212	416	2,0
Italija	190	527	2,8
Prancūzija	92	175	1,9
Vokietija	40	129	3,2
Graikija	175	330	1,9
Kroatija	222	372	1,7

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

84 Ypač dėl investicijų svarbu, kad būtų apimti pagrindiniai įgyvendinimo etapai, nes jos dažnai būna sudėtingos ir įgyvendinamos per ilgesnį laikotarpį, todėl jų pažangai stebėti reikia nuoseklių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių. Tačiau atlikdami bendrą šešiuose į imtį įtrauktuose GAP numatytų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių analizę nustatėme investicijų, su kuriomis buvo susijusi tik viena tarpinė arba siektina reikšmė (žr. keletą pavyzdžių [6 lentelėje](#)).

6 lentelė. Investicijų, su kuriomis susijusi tik viena tarpinė arba siektina reikšmė, pavyzdžiai

Investicijos	Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė	Terminas	Tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės aprašymas
C2.I4. Biologinė įvairovė (Prancūzija)	Projektų, kuriems buvo skirta parama ekologinio atkūrimo ir saugomų teritorijų srityse, skaičius	Iki 2022 m. IV ketv.	Projektų, susijusių su ekologiniu atkūrimu ir biologinės įvairovės išsaugojimu saugomose teritorijose, skaičius.
C1.4. R1-I4 investicija. Informavimo apie keleivių ir krovinių vežimą kelių transportu kontrolės sistema (Kroatija)	Gera veikiančios keleivių ir krovinių vežimo keliais ataskaitų teikimo kontrolės sistemos sukūrimas	Iki 2024 m. IV ketv.	Įdiegiama gerai veikianti keleivių ir krovinių vežimo keliais ataskaitų teikimo kontrolės sistema, jungianti tachografo centrinės apdorojimo sistemos (SOTAH) duomenis ir nacionalinius tachografų kortelių įrašus bei susijusius įrašus, už kuriuos atsako Jūrų, transporto ir infrastruktūros ministerija.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

Tam tikrų priemonių tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės rodo, kad priemonės bus įgyvendintos po 2026 m. rugpjūčio 31 d.

85 EGADP buvo sukurta kaip atsakas į COVID-19 pandemiją, todėl svarbu, kad EGADP būtų įgyvendinta per pagrįstą laikotarpį. Komisija savo interneto svetainėje skelbia, kad „valstybės narės pateikia planus dėl reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. [...]“¹². EGADP reglamente išsamiau nurodyta, kad:

- GAP yra tinkamai argumentuotas ir pagrįstas. Jame visų pirma nustatomi šie elementai: [...] numatomos reformų ir investicijų, kurios turi būti užbaigtos ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d., įgyvendinimo tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir orientacinis tvarkaraštis (18 straipsnio 4 dalies i punktas), ir
- Komisijos pasiūlymu taip pat nustatomas [...] terminas, kuris turėtų būti ne vėlesnis kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d., iki kurio turi būti pasiektos tiek investicinių projektų, tiek reformų galutinės tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės (20 straipsnio 5 dalies d punktas).

86 Tačiau kai kurių įimtį įtrauktuose GAP numatytų priemonių atveju pradinio ar tarpinio etapo tarpinę reikšmę arba siektiną reikšmę numatyta pasiekti per paskutinius mėnesius iki EGADP įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Dėl to investicijos gali būti neįgyvendintos iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. (žr. **7 lentelę**), o tai neatitinka EGADP reglamento (žr. **85** dalį).

7 lentelė. Tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, rodančių įgyvendinimą po 2026 m., pavyzdžiai

Priemonė	Atitinkama tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė	Terminas	Tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės aprašymas
C1.2.R1-I3 investicija. Vandenilio naudojimas ir naujos technologijos (Kroatija)	Paskelbtas viešasis konkursas dėl papildomų vandenilio pajėgumų (tarpinė reikšmė)	Iki 2026 m. II ketv.	Viešasis konkursas pradėtas statyti įrenginiams, kuriuose elektrolizės būdu būtų įrengta 20 MW vandenilio energijos gamybos pajėgumų.
1.2.5 investicija. Parama perkant autobusus su alternatyvia varymo sistema (Vokietija)	Autobusų su alternatyvia varymo sistema užsakymai (siektina reikšmė)	Iki 2026 m. III ketv.	Gavus schemos paramą, užsakyta ne mažiau kaip 2 800 autobusų su alternatyvia varymo sistema.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

¹² Recovery and Resilience Facility – From Plans to Payments svetainė.

Komisijos gairėse pirmenybė teikiama rodikliams, kuriais matuojamas išdirbis, o ne poveikis

87 Komisijos gairėse valstybėms narėms¹³ nurodoma, kad:

- o tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės [...] gali atspindėti skirtingus reformų ir investicijų įgyvendinimo etapus, remiantis indėlio rodikliais [...] arba geriau išdirbių rodikliais;
- o poveikio rodiklių [...] reikėtų vengti, atsižvelgiant į tokių rodiklių nenusipėjamumą ir jų priklausomybę nuo kitų valstybei narei nepavaldžių veiksnių.

88 Pagal gaires, dauguma šešiuose į mūsų audito imtį įtrauktuose GAP numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių yra orientuotos į išdirbius (pavyzdžiui, renovuotų pastatų, renovuotų geležinkelių kilometrų arba įrengtų įkrovimo stotelių skaičius). Tačiau bent pusėje iš atrinktų GAP numatytos priemonės, kurioms nustatyti indėlio rodikliai, dažniausiai susiję su tam tikros lėšų sumos panaudojimu (pavyzdžiui, Vokietija, Ispanija ir Prancūzija).

89 Poveikio rodikliai iš esmės yra ilgesnio laikotarpio, todėl gali būti netinkami ribotam EGADP įgyvendinimo laikotarpiui. Tačiau pažymime, kad vengiant poveikio rodiklių, daugiausia dėmesio skiriant išdirbių rodikliams ir net įtraukiant indėlio rodiklius, pagal kuriuos vertinamas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimas, bus gerokai apribota galimybė įvertinti priemonių veiksmingumą ir galiausiai jų poveikį gana bendriems ES politikos tikslams, kurių siekiama įgyvendinant EGADP.

Apibrėždamos tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes valstybės narės taikė skirtingą metodą

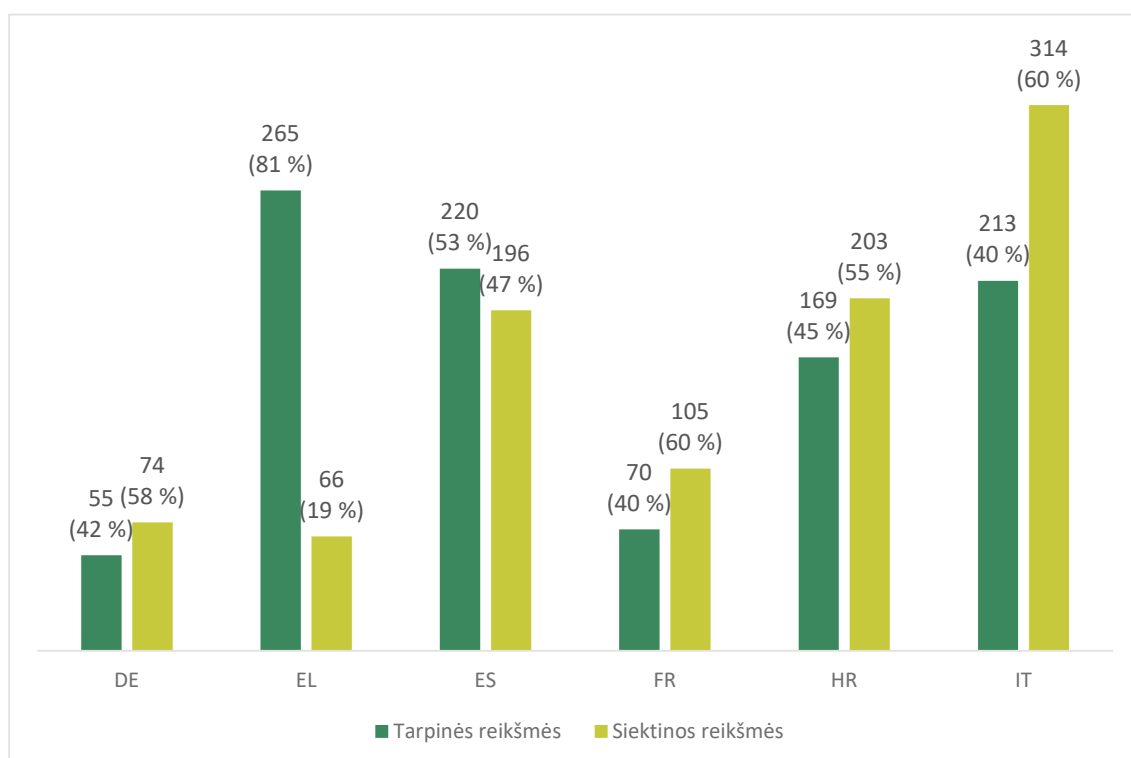
90 Suderinto metodo trūkumas nustatant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes daro poveikį galimybei palyginti valstybes nares ir dėl to kyla rizika, susijusi su vienuodu požiūriu. Nors Komisija skatino taikyti suderintą metodą, visų pirma pateikdama gaires ir reformų bei investicijų pavyzdžius, lyginamosios skirtingų planų analizės ji neatliko remdamasi tuo, kad padėtis kiekvienoje valstybėje narėje skiriasi. Atlikdami bendrą tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių analizę nustatėme, kad skirtinguose GAP tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nustatytos skirtingai, ir šie skirtumai apibūdinti tolesnėse dalyse.

¹³ *Commission guidance to Member States Recovery and resilience plans*, SWD(2021) 12, 1 /2dalis, p. 34.

Ne visada aiškus skirtumas tarp tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių

91 Bendras tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičius šešiuose atrinktuose GAP svyruoja nuo 129 Vokietijoje iki 527 Italijoje, tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių santykis svyruoja nuo 2:3 Prancūzijoje ir Italijoje iki 4:1 Graikijoje (žr. [5 diagramą](#)).

5 diagrama. Tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičius ir jų santykis šešiose į mūsų imtį įtrauktose valstybėse narėse (dotacijos ir paskolos)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

92 Nors bendrą tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių skaičių daugiausia lemia skirtos lėšos ir GAP apimtis, tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių santykio skirtumas taip pat gali rodyti valstybių narių taikomą skirtingą metodą tarpinėms reikšmėms ir siektinoms reikšmėms apibrėžti ir daromą skirtumą tarp šių reikšmių. Daugumoje GAP investicijos įgyvendinimas paprastai buvo vertinamas kiekybiškai išreiškiama siektina reikšme (renovuotų namų skaičius, atkurtų miškų plotas ir t. t.), tačiau ypač Graikijos plane dažnai buvo nustatyta kiekybiškai neįvertinama tarpinė reikšmė, t. y. užbaigimo ataskaita. Tačiau kai kuriais atvejais Tarybos įgyvendinimo sprendimo aprašymo skirsnys arba veiklos susitarime aprašytame „tikrinimo mechanizme“ šios tarpinės reikšmės buvo išreikštos kiekybiškai.

93 EGADP reglamento 2 straipsnio 4 dalyje tarpinės reikšmės apibrėžiamos kaip kokybiniai pasiekimai, o siektinos reikšmės – kaip kiekybiniai pasiekimai. Nukrypstant nuo šio skirtumo kyla tokie rizikos veiksniai:

- o tais atvejais, kai aprašyme ir (arba) tikrinimo mechanizme tarpinės reikšmės buvo išreikštos kiekybiškai, esama tam tikro teisinio netikrumo dėl to, koku mastu toks kiekybinis įvertinimas yra mokėjimo sąlygos dalis, nes tarpinės reikšmės iš esmės nėra išreiškiamos kiekybiškai, o jų pasiekimas vertinamas pagal kokybinį rodiklį;
- o tais atvejais, kai tarpinė reikšmė buvo įtraukta kaip kiekybiškai išreiškiamas pasiekimas, o aprašyme ir (arba) tikrinimo mechanizme kiekybinio įvertinimo nėra, gali būti sudėtinga nustatyti, koku mastu ji buvo sėkmingai įgyvendinta. Be to, įtraukiant kiekybiškai neišreikštas tarpines reikšmes (pavyzdžiui, užbaigimo ataskaitos pateikimas), o ne kiekybiškai išreikštas siektinas reikšmes (pavyzdžiui, tam tikro skaičiaus namų renovacija) kyla rizika dėl vienodo požiūrio, nes pastarąsias gali būti sunkiau pasiekti.

Tarpvalstybinių projektų tarpinės reikšmės nebūtinai suderintos

94 Suderinto metodo požiūriu ypatingas vaidmuo tenka tarpvalstybiniam projektams. Kadangi jie yra iš esmės panašūs, jiems būtų ypač naudingas suderintas metodas. Tačiau tarpvalstybiniuose projektuose nebūtinai buvo nustatytos panašios tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės (žr. [8 lentelę](#)).

8 lentelė. Skirtingų tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, nustatytų tam pačiam tarpvalstybiniam projektui, pavyzdžiai

Priemonė	Tarpinės reikšmės	Siektinos reikšmės
BEISP investicijų į vandenilį projektas: 1.1.1. Vandenilio projektai pagal BEISP (Vokietija)	- Paraiškų dalyvauti konkurse pateikimo procedūros užbaigimas (įmonės pateikė projektų eskizus iki 2021 m. II ketv.) - Pirmųjų sprendimų dėl dotacijų priėmimas (2022 m. I ketv.) - Paramos programos vertinimo ataskaitos paskelbimas (iki 2025 m. IV ketv.)	- Bent 500 000 000 EUR įsipareigojimas (iki 2024 m. II ketv.) 1 500 000 000 EUR įsipareigojimas (iki 2026 m. III ketv.) - Ne mažiau kaip 300 MW elektrolizės pajėgumų sukūrimas (2026 m. III ketv.)
BEISP investicijų į vandenilį projektas: C4.I2. Plėtoti nuo iškastinio kuro nepriklausomą vandenilį (Prancūzija)	- Sutarčių skyrimas pagal paramos mechanizmą (paskelbimas interneto svetainėje iki 2022 m. III ketv.) - Sprendimo skirti finansinę paramą privatiems projektų vykdytojams pasirašymas (paskelbimas interneto svetainėje iki 2022 m. III ketv.)	- Bendras remiamų projektų pagaminto vandenilio kiekis (12 000 tonų iki 2022 m. IV ketv.) - Bendras remiamų projektų pagaminto vandenilio kiekis (100 000 tonų iki 2025 m. IV ketv.) - Elektrolizerių gamybos pajėgumai (iki 140 MW per metus iki 2025 m. IV ketv., finansuojama pagal BEISP vandenilio srityje)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

Tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių apibrėžties skirtumai

95 Be to, atkreipėme dėmesį į tai, kad nėra suderinto metodo apibrėžiant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes. Trūkumų, susijusių su priemonėmis, kurios bus įgyvendinamos po 2026 m. rugpjūčio mėn., ir su priemonėmis, kurioms nustatyti indėlio rodikliai, įimtį įtrauktuose GAP nustatyta nevienodai:

- tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, rodančių, kad atitinkama priemonė bus įgyvendinta po 2026 m., kai kuriuose GAP (pavyzdžiui, Graikija ir Kroatija) buvo nustatyta, o kituose – ne (pavyzdžiui, Ispanija);
- panašiai, kai kuriuose GAP (pavyzdžiui, Vokietija ir Ispanija) gerokai dažniau buvo nustatyti indėlio rodikliai.

96 Nors sutinkame su Komisija, kad vertinant reikia atsižvelgti į konkrečias kiekvienos valstybės narės aplinkybes, atkreipiame dėmesį į lyginamosios analizės trūkumą.

Komisijos atliktas stebėsenos ir kontrolės priemonių vertinimas buvo išsamus, tačiau iš dalies pagrįstas sistemomis, kurios dar neįdiegtos

97 Siekdami įvertinti Komisijos vaidmenį skatinant tinkamos stebėsenos ir kontrolės sistemos diegimą valstybėse narėse, tikrinome, ar ji tinkamai įvertino:

- stebėsenos ir įgyvendinimo priemonės, kurias valstybės narės pasiūlė savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose (GAP);
- valstybių narių pasiūlytas audito ir kontrolės priemones, pagal kurias numatoma užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui, interesų konfliktams ir dvigubam finansavimui ir juos nustatyti.

Komisijos atliktas valstybių narių stebėsenos ir įgyvendinimo priemonių vertinimas buvo išsamus, tačiau iš dalies pagrįstas sistemomis, kurios dar neįdiegtos

98 EGADP reglamentu¹⁴ reikalaujama, kad Komisija pagal tam tikrus elementus įvertintų valstybių narių pasiūlytas priemones, pagal kurias numatoma užtikrinti veiksmingą GAP stebėseną ir įgyvendinimą ([7 langelis](#)).

7 langelis

Valstybių narių stebėsenos priemonių ir įgyvendinimo reikalavimų vertinimo elementai

- struktūros užduotys valstybėje narėje: I) GAP gyvendinimas, ii) pažangos, įgyvendinant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, stebėseną ir iii) ataskaitų teikimas;
- su reformų ir investicijų įgyvendinimo organizavimu susijusi valstybių narių siūloma bendra tvarka (įskaitant nuostatą, kuria užtikrinama, kad būtų skirta pakankamai darbuotojų) yra patikima.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.8 skirsnis.

¹⁴ Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktas.

99 Tikrinome, ar Komisija įvertino į imtį įtrauktų valstybių narių stebėsenos ir įgyvendinimo priemonės, visų pirma jų struktūras, skirtingų įstaigų vaidmenį bei atsakomybę ir reikiamus pajėgumus.

100 GAP stebėsenos ir įgyvendinimo struktūros šešiose į imtį įtrauktose valstybėse narėse labai skiriasi, atsižvelgiant į valstybės narės struktūros sudėtingumą ir į tai, ar ji pagrįsta esamomis sistemomis ir įstaigomis (Vokietija, Prancūzija, Kroatija), ar reikia įdiegti naujas (Graikija, Ispanija, Italija). **VII priede** apibendrinamos šešių į imtį įtrauktų valstybių narių pasiūlytos sistemos.

101 Nustatėme, kad Komisijos vertinime, kaip dokumentuota TDD, pakankamai aprašytos į imtį įtrauktų valstybių narių įgyvendinimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo struktūros ir sistemos, jų organizacinė tvarka ir vaidmenys bei atsakomybė, taip pat apibūdinti nepašalinami rizikos veiksniai. Komisija, atlikusi vertinimą, padarė išvadą, kad valstybių narių pasiūlytos stebėsenos ir įgyvendinimo priemonės yra tinkamos, todėl suteikė A reitingą¹⁵.

102 Siekdama sumažinti kai kurių valstybių narių vertinimo metu nustatytus rizikos veiksnius veiksmingai GAP stebėsenai ir įgyvendinimui, Komisija penkioms iš šešių į imtį įtrauktų valstybių narių pasiūlė konkrečias tarpines reikšmes, kurios turi būti pasiektos prieš atliekant pirmąjį mokėjimą (išskyrus išankstinį finansavimą). Jos buvo nustatytos Tarybos įgyvendinimo sprendimų prieduose (žr. **VIII priedą**). Šių konkrečių tarpinių reikšmių pavyzdžiai: „atlikti institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant planą, darbo krūvio analizę, siekiant sušvelninti problemas dėl pajėgumų“ (Kroatija) arba „vykdyti svarbias viešojo administravimo reformas [...] siekiant sukurti koordinavimo struktūras, stebėsenos sistemas ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, taip pat aprūpinti darbuotojais ir teikti pagalbą, kad būtų užtikrinta stebėsenos ir įgyvendinimas“ (Italija).

103 Nors iš esmės pritariame Komisijos vertinimui, jis buvo iš dalies pagrįstas sistemomis, kurios vertinimo metu dar nebuvo įdiegtos. Tai kelia riziką, visų pirma tais atvejais, kai neįgyvendinti elementai yra svarbūs. Neturint visapusiškai veikiančios stebėsenos sistemos kyla rizika, kad tarpinės reikšmės arba siektinos reikšmės iš tikrųjų gali būti nepasiektos tol, kol bus įgyvendintos šios tarpinės reikšmės.

104 Be to, tai, kad tuo metu, kai GAP buvo patvirtinti, iš dalies dar nebuvo įdiegtos stebėsenos sistemos ar dar nebuvo nustatytos įgyvendinančiosios institucijos, taip pat

¹⁵ Pagal **Reglamento (ES) 2021/241** V priedo 2.8 skirsnį, ši dalis gali būti įvertinta A (tinkamos priemonės), B (minimalios priemonės) arba C (nepakankamos priemonės) reitingu.

apribojo Komisijos atliktą jų administracinių gebėjimų vertinimą. Kai kuriais atvejais Komisija pasiklioė valstybių narių patvirtinimu, kad jos turi pakankamai pajėgumų veiksmingai įgyvendinti ir stebėti GAP (pavyzdžiui, Vokietija ir Prancūzija), o kitais atvejais ji išreiškė susirūpinimą dėl nacionalinių įgyvendinančiųjų institucijų administracinių gebėjimų (pavyzdžiui, Kroatija).

105 Kai kuriose neseniai paskelbtose savo nuomonėse¹⁶ pažymėjome, kad valstybėms narėms reikia turėti pakankamai laiko ir atitinkamų administracinių gebėjimų, kad galėtų įsisavinti ES lėšas. Kai kurios valstybės narės, kurių lėšų įsisavinimo lygis 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu yra žemiausias, artimiausiais metais gaus didelę paramą iš EGADP (žr. [IX priedą](#)). Savo 2020 m. metinėje ataskaitoje¹⁷ taip pat akcentavome, kad administracinių išteklių, kurių reikia gerokai padidėjusioms lėšoms valdyti, gali nepakakti. Visų pirma toms valstybėms narėms, kurių didelę dalį viešųjų investicijų jau finansuoja ES, dėl to gali padidėti rizika, kad jos gali nesugebėti išleisti joms skirtų lėšų ir racionaliai jas panaudoti.

Komisijos atliktas audito ir kontrolės priemonių vertinimas buvo tinkamas, tačiau dažnai priklausomas nuo reikalavimų, kurie dar turi būti įvykdyti

106 Pagal EGADP reglamentą, Komisija turi užtikrinti, kad valstybės narės įgyvendintų tinkamas kontrolės sistemas ES finansiniams interesams apsaugoti (žr. [8 langelį](#))¹⁸. EGADP audito ir kontrolės sistema iš esmės pagrįsta atitinkamomis kiekvienos valstybės narės sistemomis. Valstybės narės turi pateikti pakankamai informacijos apie kontrolės sistemas, kurias jos įdiegs, visų pirma siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių patikimo finansų valdymo principų.

¹⁶ Nuomonė 04/2020 dėl siūlomo REACT-EU reglamento ir Bendrųjų nuostatų reglamento, kuriuo reglamentuojami ESI fondai, 2020 m. liepos 14 d., ir Nuomonė 06/2020 (pagal SESV 287 straipsnio 4 dalį ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (COM(2020) 408).

¹⁷ 2020 m. metinės ataskaitos 2 skyrius.

¹⁸ Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktas.

8 langelis

Valstybių narių kontrolės priemonių vertinimo kriterijai

- GAP aprašyta vidaus kontrolės sistema pagrįsta patikimais procesais ir struktūromis ir joje nustatyti aiškūs veikėjai (įstaigos / subjektai) ir jų vaidmuo bei atsakomybė; ja užtikrinamas tinkamas atitinkamų funkcijų atskyrimas;
- kontrolės sistema ir kitos svarbios priemonės, be kita ko, susijusios su GAP aprašytų duomenų apie galutinius lėšų gavėjus rinkimu ir skelbimu, visų pirma siekiant užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, juos nustatyti ir ištaisyti, naudojant pagal EGADP skiriamas lėšas, yra tinkamos;
- GAP aprašytos priemonės, kuriomis siekiama išvengti dvigubo finansavimo pagal EGADP ir kitas ES programas, yra tinkamos ir
- už kontrolę atsakingi veikėjai (įstaigos / subjektai) turi teisinių galių ir administracinių gebėjimų numatytoms funkcijoms ir užduotims vykdyti.

Šaltinis: EGADP reglamento V priedo 2.10 skirsnis.

107 Tikrinome, ar Komisija įvertino valstybių narių kontrolės priemones, visų pirma jų struktūrų aiškumą, skirtingų įstaigų vaidmenį ir atsakomybę, planuojamas sistemas bei procesus ir reikiamus pajėgumus.

108 Komisija parengė gaires valstybėms narėms¹⁹ ir pateikė įsivertinimo kontrolinį sąrašą. Nustatėme, kad:

- Komisija atsižvelgė į svarbius šešių į imtį įtrauktų valstybių narių kontrolės sistemų aspektus ir, tikrindama atitiktį visiems EGADP reglamento kriterijams, naudojosi išsamiu vidaus kontroliniu sąrašu (žr. **8 langelį**). Kiek tai susiję su į mūsų imtį įtrauktais GAP, nustatėme, kad analizė buvo tinkama, o vertinimą pagrindžiantys dokumentai buvo pakankamai išsamūs;
- Komisija konsultavosi su atitinkamais GD dėl kontrolės priemonių šiose valstybėse narėse (pavyzdžiui, Biudžeto GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD ir Regioninės ir miestų politikos GD).

¹⁹ Commission guidance to Member States Recovery and resilience plans, SWD(2021) 12, 1 /2 DALIS.

109 Komisija visoms šešioms į imtį įtrauktoms valstybėms narėms suteikė A reitingą, nors ir, kai tinkama, atkreipė dėmesį į spragas ar trūkumus, dėl kurių prieš pirmąjį mokėjimą turi būti įgyvendintos papildomos priemonės (žr. [VIII priedą](#)). Konkrečias tarpines reikšmes sudarė, pavyzdžiui, skirtingų audito ir kontrolės įstaigų vaidmenų ir atsakomybės įvardijimas (pavyzdžiui, Prancūzijoje), jų įgaliojimų apimtys įvardijimas (pavyzdžiui, Graikijoje) ar audito įstaigų strategijų priėmimas ar keitimas siekiant sukurti specialius už EGADP atsakingus padalinius (pavyzdžiui, Kroatijoje). Panašiai kaip stebėsenos ir įgyvendinimo sistemos atveju (žr. [103 dalį](#)), tai kelia riziką, nes vertinimo metu Komisija dar negalėjo įvertinti taikomų sistemų.

110 Be to, ne visos valstybės narės naudojasi Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone, kad nustatytų projektus, paramos gavėjus ir rangovus, dėl kurių kyla sukčiavimo, interesų konflikto ir pažeidimų pagal EGADP riziką. Penkios į mūsų audito imtį įtrauktos valstybės narės (Graikija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija ir Italija) naudosis Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone, kurios svarbą pabrėžėme savo ankstesnio audito ataskaitoje²⁰. Kaip nusprendė Taryba, šios priemonės naudojimas nebuvo privalomas, todėl ji nėra būtina tam, kad valstybės narės kontrolės sistemų įvertinimas būtų teigiamas. Tačiau bendra duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonė yra vienas svarbiausių elementų siekiant apsaugoti ES finansinius interesus, o visų pirma užkirsti kelią sukčiavimui, interesų konfliktams ir dvigubam finansavimui ir didinti skaidrumą ir atskaitomybę.

111 Nors Komisijos atliktas valstybių narių kontrolės sistemų vertinimas buvo išsamus, tai, kad reikėjo konkrečių tarpinių reikšmių, rodo, kad tiek Komisija, tiek valstybės narės pripažino, kad kontrolės sistemos į imtį įtrauktose valstybėse narėse vertinimo metu iš dalies dar nebuvo įdiegtos. Todėl A reitingo suteikimą visiems GAP šioje srityje iš dalies galima paaiškinti tuo, kad pagal EGADP reglamentą galimas tik A (tinkama) arba C (nepakankama) reitingas, o suteikus C reitingą visas GAP būtų atmestas. Neturint visapusiškai veikiančios kontrolės sistemos kyla rizika, kad ES finansiniai interesai nėra pakankamai apsaugoti tol, kol bus įgyvendintos šios tarpinės reikšmės.

²⁰ [Specialioji ataskaita 01/2019](#) „Kova su sukčiavimu naudojant ES lėšas. Reikalingi veiksmai“.

Išvados ir rekomendacijos

112 Darome išvadą, kad, atsižvelgiant į proceso sudėtingumą ir laiko apribojimus, Komisijos atliktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas iš esmės buvo tinkamas. Tačiau nustatėme nemažai trūkumų, rizikos veiksnių ir sričių, kurioms ateityje reikėtų skirti dėmesio, pavyzdžiui, mokėjimo modeliai yra derybų rezultatas, tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nepakankamai aiškos arba stebėsenos ir kontrolės sistemos dar nebuvo visiškai įdiegtos vertinimo metu (žr. tolesnes dalis).

113 Nustatėme, kad Komisija vertinimo procesui vadovavo veiksmingai. Organizacinė struktūra ir atsakomybės pasidalijimas Komisijoje leido užtikrinti visų susijusių subjektų dalyvavimą. Vertinimas buvo atliekamas remiantis išsamiomis vidaus gairėmis ir kontroliniais sąrašais, tačiau vertintojai, atlikdami kokybinį vertinimą, nesinaudojo jais sistemingai ar vienodai. Komisijos darbo metu parengti pagrindiniai dokumentai, pagrindžiantys jos galutinį vertinimą, buvo prieinami ir užregistruoti, tačiau ne visada lengvai atsekami (24–33 dalys).

1 rekomendacija. Pagerinti vertinimo procedūras ir dokumentaciją

Komisija turėtų:

- a) toliau gerinti procedūrą, kuri būtų taikoma atliekant būsimus vertinimus, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi visų proceso etapų ir kad būtų visapusiškai atsižvelgta į kokybines vertinimo dalis;
- b) užtikrinti, kad galutinis vertinimas ir to vertinimo priežastys būtų tinkamai dokumentuoti, o pagrindiniai dokumentai būtų lengvai atsekami siekiant užtikrinti didesnę proceso skaidrumą ir efektyvumą.

Tikslinė įgyvendinimo data: iki bet kurio būsimo vertinimo.

114 Komisija teikė paramą valstybėms narėms ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų rengimo etapu ir paskelbė rekomendacinius dokumentus, kad palengvintų procesą. Kadangi laiko buvo nedaug, gairės buvo rengiamos kartu su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais, todėl kai kuriais atvejais ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus reikėjo koreguoti viso proceso metu. Komisija taip pat surengė mokymo sesijų ir suteikė internetinę klausimų ir

atsakymų platformą, kuri palengvino dalijimąsi informacija. Komisijos vaidmuo skatinant valstybių narių keitimąsi gerąja patirtimi buvo ribotas, o tai būtų palengvinę vertinimo procesą ir paskatinę į GAP įtraukti tarpvalstybinius projektus (34–39 dalys).

2 rekomendacija. Skatinti valstybes nares keistis gerąja patirtimi

Kad paskatintų valstybes nares keistis gerąja patirtimi įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, Komisija turėtų aktyviai siekti sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių institucijoms keistis nuomonėmis bendrai rūpimais klausimais.

Tikslinė įgyvendinimo data: įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus.

115 Atlikus padėties analizę komponentų lygmeniu, bet neatlikus visų atskirų priemonių analizės, Komisijos pateiktame vertinime pripažinta, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose atsižvelgta į pagrindinius Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės politikos tikslus, įskaitant šešis ramsčius (žr. 40–44 dalis). Mastas, kuriuo komponentai turėtų prisidėti, skiriasi ir dar neaišku, koks faktiškai bus poveikis.

116 Nustatėme, kad Komisija, atlikusi vertinimą, priėjo prie išvados, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais iš esmės įgyvendinamos 2019 ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos ir sprendžiami per Europos semestrą nustatyti susiję uždaviniai. Tačiau kai kurie svarbūs konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų aspektai vis dar neįgyvendinti, visų pirma kiek tai susiję su 2019 m. konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis. Kalbant bendriau, vertinimas to, kas yra „didelė dalis“ konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų, tebėra iš dalies pagrįstas profesine nuovoka (45–53 dalys).

3 rekomendacija. Toliau stebėti, kaip įgyvendinamomis priemonėmis prisidedama prie konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimo metu Komisija turėtų:

- a) suderinti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės pažangos ataskaitų teikimą su per Europos semestrą teikiamomis ataskaitomis, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į visas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, įskaitant tas, kurios nėra tiesiogiai įtrauktos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus;
- b) pagal esamą Europos semestro ataskaitų teikimo sistemą teikti informaciją apie tai, koku mastu Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone prisidedama įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas.

Tikslinė įgyvendinimo data: nuo 2022 m.

117 Komisija, atlikusi vertinimą, nustatė, kad į patvirtintus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktos tik tos priemonės, kurios atitinka reikšmingos žalos nedarymo principą, o jeigu priemonės veikiausiai turės poveikį aplinkai, kartu su jomis numatytos poveikio švelninimo priemonės, kaip nustatyta į mūsų imtį įtrauktų priemonių atveju. Tačiau dokumentuose trūko suvestinio sąrašo bendrai Komisijos išvadai, pateiktai galutiniame vertinime, pagrįsti. Be to, tų priemonių, kurios veikiausiai turės poveikį aplinkai, poveikis daugeliu atvejų nebuvo kiekybiškai įvertintas. Poveikio aplinkai švelninimo priemonės taip pat nebuvo sistemingai įtraukiamos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus kaip tarpinė arba siektina reikšmė. Taigi jų įgyvendinimas nėra mokėjimo sąlyga ir nėra teisinio pagrindo įpareigoti jas įgyvendinti ar toliau stebėti jų įgyvendinimą. Galiausiai, priemonės, neatitinkančios reikšmingos žalos nedarymo principo, gali būti finansuojamos ne pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, o tai prieštarauja reikšmingos žalos nedarymo principo sąvokai (56–60 dalys).

4 rekomendacija. Pagerinti reikšmingos žalos nedarymo principo skaidrumą ir stebėseną

Komisija turėtų:

- a) prašyti valstybių narių, kad jos, ateityje savarankiškai vertindamos atitiktį reikšmingos žalos nedarymo principui, pateiktų, kai tinkama, kiekybinį priemonių poveikio aplinkai įvertį, ir, jei toks įvertis pateikiamas, atsižvelgti į jį vertinimo metu;

Tikslinė įgyvendinimo data: iki bet kurio būsimo vertinimo.

- b) įtraukti poveikio švelninimo priemonės į tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, kai jos svarbios tam, kad priemonės atitikties reikšmingos žalos nedarymo principui įvertinimas būtų teigiamas, ir patikrinti sąlygų, įtrauktų į šias tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, įvykdymą įgyvendinimo metu.

Tikslinė įgyvendinimo data: iki bet kurio būsimo vertinimo ir nuo 2022 m.

118 Komisijos atliktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų visų numatytų išlaidų vertinimas buvo tinkamas. Visais atvejais B reitingas atspindėjo beprecedentį kai kurių priemonių pobūdį, taigi ir jų atveju turimos informacijos trūkumą. Be to, metodikai, pagal kurią nustatyta konkrečia paramos dalimi išmokėtina suma, trūksta skaidrumo, nes ji priklauso nuo su valstybėmis narėmis sutartų sąlygų. Komisijos nustatytų trūkumų dažnis ir rimtumas į imtį įtrauktose valstybėse narėse skiriasi, nors joms ir buvo suteiktas tas pats reitingas (B). Be to, audito metu Komisija dar nebuvo nustačiusi mokėjimų sustabdymo ar dalinio sumažinimo apskaičiavimo metodikos (žr. [66–76](#) dalis).

119 Komisijos vertinimas padėjo pagerinti tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių kokybę. Vis dėlto mums atlikus audito darbą atskleista, kad kai kurios tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės nėra pakankamai aiškios, neapima pagrindinių įgyvendinimo etapų arba rodo, kad tam tikros priemonės gali nebūti įgyvendintos iki 2026 m. rugpjūčio pabaigos. Taip pat atkreipėme dėmesį į tai, kad dėl nesuderinto metodo nustatant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes nėra galimybės valstybės nares tinkamai palyginti. Be to, kaip Komisija rekomendavo, tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės dažniausiai susijusios su išdirbiu ar net indėliu, o ne naudojamos poveikiui įvertinti. Trūkumų, susijusių su tarpinėmis reikšmėmis ir siektinomis reikšmėmis (žr. ankstesnius poskirsnius), į imtį įtrauktuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose nustatėme nevienodai ([77–96](#) dalys).

5 rekomendacija. Užtikrinti aiškius tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių tikrinimo mechanizmus ir tinkamą jų apibrėžtį

Komisija turėtų:

- a) į veiklos susitarimą dėl tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įtraukti aiškius tikrinimo mechanizmus, kad būtų galima nedviprasmiškai įvertinti jų įgyvendinimą;

Tikslinė įgyvendinimo data: 2023 m. vidurys.

- b) užtikrinti, kad tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės būtų tinkamai apibrėžtos, visų pirma būtų pakankamai aiškos, atspindėtų pagrindinius įgyvendinimo etapus ir būtų nuosekliai apibrėžtos visose valstybėse narėse, kartu atsižvelgiant į kiekvieno ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano ypatumus.

Tikslinė įgyvendinimo data: iki bet kurio būsimo vertinimo.

120 Komisijos atliktas valstybių narių pasiūlytų stebėsenos ir kontrolės priemonių vertinimas buvo išsamus, jo metu nustatyta trūkumų, daugiausia susijusių su nepakankamais administraciniais pajėgumais įgyvendinti ir stebėti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus ir su kontrolės struktūromis, kurios vertinimo metu buvo tik iš dalies įdiegtos. Šie trūkumai pašalinti įtraukiant su atitinkamomis valstybėmis narėmis sutartas konkrečias tarpines reikšmes, kurios turi būti įgyvendintos prieš Komisijai atliekant pirmąjį mokėjimą. Todėl Komisijos vertinimas iš dalies pagrįstas įsipareigojimu, o ne faktiškai tuo metu taikomomis sistemomis ([98–112](#) dalys).

121 Taip pat atkreipiame dėmesį į tai, kad dėl kai kurių valstybių narių sprendimo nesinaudoti Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone gali sumažėti bendras priemonės naudingumas ir padidėti rizika, kad atitinkamoje valstybėje narėje nebus nustatyti sukčiavimo ir dvigubo finansavimo atvejai ([110](#) dalis).

6 rekomendacija. Tikrinti, kaip laikomasi konkrečių tarpinių reikšmių, susijusių su stebėseną ir kontrole, ir raginti naudotis Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone

Komisija turėtų:

- a) nuodugniai tikrinti, ar patenkinamai pasiekiamos ir laiku įgyvendinamos konkrečios tarpinės reikšmės, susijusios su stebėsenos ir kontrolės sistemomis;
- b) raginti visas valstybes nares naudotis Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemone.

Tikslinė įgyvendinimo data: 2023 m. pabaiga.

Šią ataskaitą Audito Rūmai priėmė Liuksemburge 2022 m. liepos 21 d.

Audito Rūmų vardu

Klaus-Heiner Lehne
Pirmininkas

Priedai

I priedas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimo kriterijai ir reitingo nustatymas

Kategorija	Kriterijai	Galimas reitingas	Būtinasis mažiausias reitingas
Aktualumas	1 kriterijus – prisidedama prie visų šešių ramsčių;	A – dideliu mastu B – vidutiniu mastu C – nedideliu mastu	B*
	2 kriterijus – veiksmingai sprendžiami per Europos semestrą, ypač 2019 ir 2020 m. KŠSR, nustatyti uždaviniai;	A – veiksmingai įgyvendinamos visos KŠSR ar didelė jų dalis B – iš dalies įgyvendinamos visos KŠSR ar didelė jų dalis C – nesprenžiami jokie KŠSR nustatyti uždaviniai	A
	3 kriterijus – prisidedama prie ekonomikos augimo potencialo didinimo, darbo vietų kūrimo ir atsparumo didinimo;	A – tikėtinas didelis poveikis B – tikėtinas vidutinis poveikis C – tikėtinas mažas poveikis	A
	4 kriterijus – įtrauktos tik priemonės, atitinkančios reikšmingos žalos nedarymo principą;	A – jokia priemonė nedaro reikšmingos žalos C – viena ar daugiau priemonių daro reikšmingą žalą	A
	5 kriterijus – prisidedama prie žaliosios pertvarkos (mažiausiai 37 % visų numatytų išlaidų);	A – dideliu mastu B – vidutiniu mastu C – nedideliu mastu	A
	6 kriterijus – prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos (mažiausiai 20 % visų numatytų išlaidų);		A
Veiksmingumas	7 kriterijus – GAP numatytomis priemonėmis bus padarytas ilgalaikis poveikis;		B*
	8 kriterijus – numatyta plano įgyvendinimo, įskaitant tarpines reikšmes, siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius, stebėsenos tvarka;	A – tinkamos priemonės B – minimalios priemonės C – nepakankamos priemonės	B*
Efektyvumas	9 kriterijus – pateiktas pagrįstas ir patikimas visų numatytų plano išlaidų pagrindimas;	A – dideliu mastu B – vidutiniu mastu C – nedideliu mastu	B*
	10 kriterijus – numatytos kontrolės sistemos ir tvarka, kuriomis siekiama užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui, pažeidimams, interesų konfliktui ir dvigubam finansavimui, juos nustatyti ir ištaisyti;	A – tinkamos priemonės C – nepakankamos priemonės	A
Darna	11 kriterijus – įtrauktos priemonės, kurios sudaro darnius veiksmus.	A – dideliu mastu B – vidutiniu mastu C – nedideliu mastu	B*

* Papildomas reikalavimas: pagal septynis kriterijus (1, 4 ir 7–11) – dauguma A.

Pastaba: Pagal 4 ir 10 kriterijus galima suteikti tik A arba C reitingą.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis EGADP reglamentu.

II priedas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pateikimo ir vertinimo padėtis 2022 m. birželio 1 d.

Valstybė narė	Valstybė narė pateikė GAP	Komisija patvirtino GAP	Taryba priėmė Tarybos įgyvendinimo sprendimą	Išmokėtas išankstinis finansavimas	Pasirašytas veiklos susitarimas	Komisijai pateiktas pirmasis mokėjimo prašymas	Komisija išmokėjo pirmąjį mokėjimą
Austrija	2021 m. gegužės 1 d.	2021 m. birželio 21 d.	2021 m. liepos 7 d.	2021 m. rugsėjo 28 d.			
Belgija	2021 m. gegužės 1 d.	2021 m. birželio 23 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 3 d.			
Bulgarija	2021 m. spalio 15 d.	2022 m. balandžio 7 d.	2022 m. gegužės 4 d.				
Kroatija	2021 m. gegužės 15 d.	2021 m. liepos 8 d.	2021 m. liepos 20 d.	2021 m. rugsėjo 28 d.	2022 m. vasario 9 d.	2022 m. kovo 15 d.	
Kipras	2021 m. gegužės 17 d.	2021 m. liepos 8 d.	2021 m. liepos 20 d.	2021 m. rugsėjo 9 d.			
Čekija	2021 m. birželio 2 d.	2021 m. liepos 19 d.	2021 m. rugpjūčio 31 d.	2021 m. rugsėjo 28 d.			
Danija	2021 m. balandžio 30 d.	2021 m. birželio 17 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugsėjo 2 d.			
Estija	2021 m. birželio 18 d.	2021 m. spalio 5 d.	2021 m. spalio 29 d.	2021 m. gruodžio 17 d.	2022 m. kovo 22 d.		
Suomija	2021 m. gegužės 27 d.	2021 m. spalio 4 d.	2021 m. spalio 29 d.	2022 m. sausio 21 d.			
Prancūzija	2021 m. balandžio 29 d.	2021 m. birželio 23 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 19 d.	2021 m. lapkričio 25 d.	2021 m. lapkričio 26 d.	2022 m. kovo 4 d.
Vokietija	2021 m. balandžio 28 d.	2021 m. birželio 22 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 26 d.			
Graikija	2021 m. balandžio 28 d.	2021 m. birželio 17 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 9 d.	2021 m. gruodžio 21 d.	2021 m. gruodžio 29 d.	2022 m. balandžio 8 d.
Vengrija	2021 m. gegužės 12 d.						

Valstybė narė	Valstybė narė pateikė GAP	Komisija patvirtino GAP	Taryba priėmė Tarybos įgyvendinimo sprendimą	Išmokėtas išankstinis finansavimas	Pasirašytas veiklos susitarimas	Komisijai pateiktas pirmasis mokėjimo prašymas	Komisija išmokėjo pirmąjį mokėjimą
Airija	2021 m. gegužės 28 d.	2021 m. liepos 16 d.	2021 m. rugpjūčio 31 d.				
Italija	2021 m. gegužės 1 d.	2021 m. birželio 22 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 13 d.	2021 m. gruodžio 22 d.	2021 m. gruodžio 30 d.	2022 m. balandžio 13 d.
Latvija	2021 m. balandžio 30 d.	2021 m. birželio 22 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugsėjo 10 d.	2022 m. vasario 16 d.		
Lietuva	2021 m. gegužės 15 d.	2021 m. liepos 2 d.	2021 m. liepos 20 d.	2021 m. rugpjūčio 17 d.	2022 m. gegužės 5 d.		
Liuksemburgas	2021 m. balandžio 30 d.	2021 m. birželio 18 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 3 d.			
Malta	2021 m. liepos 13 d.	2021 m. rugsėjo 16 d.	2021 m. rugsėjo 28 d.	2021 m. gruodžio 17 d.			
Nyderlandai							
Lenkija	2021 m. gegužės 3 d.	2022 m. birželio 1 d.					
Portugalija	2021 m. balandžio 22 d.	2021 m. birželio 16 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 3 d.	2022 m. sausio 18 d.	2022 m. sausio 25 d.	2022 m. gegužės 9 d.
Rumunija	2021 m. gegužės 31 d.	2021 m. rugsėjo 27 d.	2021 m. spalio 29 d.	2021 m. gruodžio 2 d.		2022 m. birželio 1 d.	
Slovakija	2021 m. balandžio 29 d.	2021 m. birželio 21 d.	2021 m. liepos 9 d.	2021 m. spalio 13 d.	2021 m. gruodžio 16 d.	2022 m. balandžio 29 d.	
Slovėnija	2021 m. gegužės 1 d.	2021 m. liepos 1 d.	2021 m. liepos 20 d.	2021 m. rugsėjo 17 d.	2022 m. kovo 31 d.		
Ispanija	2021 m. balandžio 30 d.	2021 m. birželio 16 d.	2021 m. liepos 6 d.	2021 m. rugpjūčio 17 d.	2021 m. lapkričio 9 d.	2021 m. lapkričio 12 d.	2021 m. gruodžio 27 d.
Švedija	2021 m. gegužės 28 d.	2022 m. kovo 29 d.	2022 m. gegužės 4 d.				

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo rezultatų suvestine (https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html) ir oficialia Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės interneto svetaine (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_lt#nacionaliniai-ekonomikos-gaivinimo-ir-atsparumo-didino-planai).

III priedas. Pagrindinės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų ypatybės. Šešių į audito imtį įtrauktų valstybių narių apžvalga

Valstybė narė	EGADP asignavimas (dotacijos ir paskolos, milijardais eurų)	Komponentų skaičius	Bendras priemonių skaičius (reformos – investicijos)	Bendras rodiklių skaičius (tarpinės reikšmės – siektinos reikšmės)	Išmokėjimo modelis
Kroatija	6,3	5 + 1 iniciatyva	222 (76–146)	372 (166–206)	Tarpinės reikšmės sutelktos laikotarpio pradžioje, o siektinos reikšmės – laikotarpio pabaigoje.
Prancūzija	39,4	9	91 (21–70)	175 (70–105)	Tiek tarpinės reikšmės, tiek siektinos reikšmės sutelktos laikotarpio pradžioje.
Vokietija	25,6	10	40 (15–25)	129 (55–74)	Tarpinės reikšmės sutelktos laikotarpio pradžioje, o siektinos reikšmės – laikotarpio pabaigoje.
Graikija	30,5	18	175 (67–108)	331 (266–65)	Tiek tarpinės reikšmės, tiek siektinos reikšmės sutelktos laikotarpio pabaigoje.
Italija	191,5	16	190 (58–132)	527 (213–314)	Tarpinės reikšmės sutelktos laikotarpio pradžioje, o siektinos reikšmės – laikotarpio pabaigoje.
Ispanija	69,5	30	212 (102–110)	416 (221–195)	Tarpinės reikšmės sutelktos laikotarpio pradžioje, o siektinos reikšmės – laikotarpio pabaigoje.

Pastaba: Sąvoka „sutelkta laikotarpio pradžioje“ reiškia, kad didžiąją dalį tarpinių ar siektinų reikšmių planuojama pasiekti per pirmuosius trejus EGADP įgyvendinimo metus, o sąvoka „sutelkta laikotarpio pabaigoje“ reiškia, kad jos bus įgyvendintos per paskutiniuosius trejus EGADP įgyvendinimo laikotarpio metus.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimų priedais.

IV priedas. Mūsų atrinktos šešių įimtį įtrauktų valstybių narių priemonės

Politikos sritis	Vokietija	Graikija	Ispanija	Prancūzija	Kroatija	Italija
Investicijos						
Transportas	C1.2.I3. Privačių transporto priemonių parko pakeitimo rėmimas (1.2.3)	C.4.6.I2 (Nr. 16 628). Centrinės Graikijos greitkelis E-65: Trikala-Egnatia atkarpą	C.1.I1. Mažos taršos teritorijos ir miestų bei didmiesčių transporto pertvarkymas	C.3.I1. Parama geležinkelių sektoriui	C1.4. R5-I2. Naujam judumui skirtų transporto priemonių moksliniai tyrimai, plėtra ir gamyba bei parama infrastruktūrai	M2C2.I4. Darnusis vietos transportas, dviračių takai ir riedmenų atnaujinimas
Žaliosios	C1.3.I3. Pastatų renovacija: federalinis finansavimas efektyviai energiją vartojantiems pastatams (1.3.3)	C1.2.I1 (Nr. 16 872). Gyvenamųjų pastatų energinė renovacija	C2.I1. Rekonstravimo programa, skirta ekonominiams ir socialiniams atsigavimui gyvenamojoje aplinkoje	C1.I3. Šiluminė viešųjų pastatų renovacija	C6.1. R1-I1. Pastatų energinė renovacija	M2C3.I3. „Ecobonus“ ir „Sismabonus“ stiprinimas iki 110 % siekiant energijos vartojimo efektyvumo ir pastatų saugos
Skaitmeninės	C2.2.I1. Transporto priemonių gamintojų ir (arba) tiekimo pramonės investicijų programa (2.2.1)	C2.2.I1 (Nr. 16 778). Archyvų skaitmeninimas ir susijusios paslaugos	C13.I3. Skaitmeninimas ir inovacijos	C9.I1. Atsilikimo skaitmeninės sveikatos priežiūros techninių standartų srityje mažinimas	C1.2. R1-I1. Energetikos sistemos atgaivinimas, kūrimas ir skaitmeninimas bei energetikos sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo infrastruktūros rėmimas	M1C2.I1. Pertvarka 4.0
Sveikata	C5.1.I1. Perspektyvių ligoninių programa (5.1.2)	C.3.3.I1 (Nr. 16 795). Sveikatos priežiūros infrastruktūra	C18.I1. Investicijų į nacionalinės sveikatos priežiūros sistemos aukštųjų technologijų įrangą planas	C9.I2. Ligoninių ir sveikatos priežiūros paslaugų modernizavimas ir pertvarkymas	C5.1. R2-I1. Vėžiu sergančių pacientų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo įrangos pirkimas	M6.C1.I1. Artimieji tinklai, infrastruktūra ir nuotolinė medicina teritorinei sveikatos priežiūros pagalbai užtikrinti
Kitos	C1.1.I1. Vandenilio projektai pagal BEISP (1.1.1)	1.4.I3 (Nr. 16 846). Nuotekų valymo sistemos miesto nuotekų ir dumblo tvarkymo infrastruktūra	C9.I1. Vandenilis iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalies projektas	C4.I2. Plėtoti nuo iškastinio kuro nepriklausomą vandenilį	C1.3. R1-I1. Viešosios nuotekų valymo sistemos plėtros programa	M2C2.I3. Vandenilio gamybos, paskirstymo ir galutinių naudojimo būdų skatinimas

Politikos sritis	Vokietija	Graikija	Ispanija	Prancūzija	Kroatija	Italija
Reformos						
Fiskalinė politika / viešasis administravimas	C6.1.R2. Administravimo skaitmeninimas. Internetinės prieigos akto įgyvendinimas (6.1.2)	C4.1.R1 (Nr. 16 610). Spartesnio PVM grąžinimo skatinimas	C29.R1. Viešųjų išlaidų peržiūros ir vertinimo procesas	C7.R5. Viešųjų išlaidų kokybės vertinimas	C.2.7. R1. Fiskalinio planavimo ir ataskaitų teikimo gerinimas	M1C1.R13. Išlaidų peržiūros sistemos reforma
Darbo rinka / švietimas	C3.1.R1. Švietimo platforma (3.1.2)	C3.2.R1 (Nr. 16 913). Nauja strategija dėl įgūdžių ugdymo visą gyvenimą. Graikijos įgūdžių tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos modernizavimas ir tobulinimas	C23.R6. Nuolatinis pereinamojo laikotarpio darbuotojų vidinio lankstumo, darbo vietų stabilumo ir perkvalifikavimo mechanizmas.	C8.R4. Nedarbo draudimo reforma	C4.1. R1. Naujų tikslinių aktyvios užimtumo politikos priemonių, atitinkančių žaliosios ir skaitmeninės darbo rinkos pertvarkos poreikius, rengimas ir įgyvendinimas	M5C1.R1. Aktyvi darbo rinkos politika (ADRP) ir profesinis mokymas

Šaltinis: Audito Rūmai.

V priedas. Šeši ramsčiai ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų komponentai, kuriuos Komisija įvertino kaip svariai prie jų prisidedančius. Šešių į audito imtį įtrauktų valstybių narių apžvalga

Valstybė narė	Žalioji pertvarka	Skaitmeninė transformacija	Pažangus, tvarus ir integracinis augimas	Socialinė ir teritorinė sanglauda	Sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas	Naujai kartai skirtos politikos priemonės
Vokietija	1.1. Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas naudojant atsinaujinančiųjų išteklių vandenį 1.2. Klimatui nekenkiantis judumas 1.3. Klimatui nekenkianti renovacija ir statyba	2.1. Duomenys kaip ateities žaliava 2.2. Ekonomikos skaitmeninimas 3.1. Švietimo skaitmeninimas 5.1. Pandemijai atsparios sveikatos priežiūros sistemos stiprinimas 6.1. Modernus viešasis administravimas	1.1. Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas naudojant atsinaujinančiųjų išteklių vandenį 1.2. Klimatui nekenkiantis judumas 2.1. Duomenys kaip ateities žaliava 3.1. Švietimo skaitmeninimas 5.1. Pandemijai atsparios sveikatos priežiūros sistemos stiprinimas	3.1. Švietimo skaitmeninimas 4.1. Socialinės įtraukties stiprinimas	5.1. Pandemijai atsparios sveikatos priežiūros sistemos stiprinimas 6.1. Modernus viešasis administravimas	3.1. Švietimo skaitmeninimas 4.1. Socialinės įtraukties stiprinimas
Graikija	1.1. Pagreitinimas. Elektros energijos tinklo atsparumas, pajėgumas ir kaupimo pajėgumai 1.2. Renovacija. Miestų ir teritorijų planavimas ir pastatų renovacija 1.3. Įkrovimas ir degalų papildymas. Elektrinių transporto priemonių įkrovimo įranga ir infrastruktūra 1.4. Tvarus išteklių naudojimas, atsparumas klimato kaitai ir aplinkos apsauga	2.1. Junglumas. Šviesolaidinė infrastruktūra, plačiajuostis ryšys bei 5G technologijos ir kosmoso technologijos bei taikomosios programos 2.2. Modernizavimas. Naujų technologijų, priemonių ir infrastruktūros diegimas viešajame sektoriuje ir geresnių paslaugų teikimas piliečiams ir įmonėms	1.4. Tvarus išteklių naudojimas, atsparumas klimato kaitai ir aplinkos apsauga 2.3. Įmonių skaitmeninimas 3.1. Darbo vietų kūrimo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas 3.2. Švietimas, profesinis rengimas, mokymas ir įgūdžiai 4.2. Viešojo administravimo modernizavimas	1.1. Pagreitinimas. Elektros energijos tinklo atsparumas, pajėgumas ir kaupimo pajėgumai 1.2. Renovacija. Miestų ir teritorijų planavimas ir pastatų renovacija 1.4. Tvarus išteklių naudojimas, atsparumas klimato kaitai ir aplinkos apsauga 2.2. Modernizavimas. Naujų technologijų, priemonių ir infrastruktūros diegimas viešajame sektoriuje ir	3.3. Sveikatos priežiūros atsparumo, prieinamumo ir tvarumo didinimas 3.4. Galimybių naudotis veiksminga ir įtraukia socialine politika didinimas 4.1. Palankesnių augimui mokesčių užtikrinimas ir mokesčių administravimo bei mokesčių surinkimo gerinimas 4.2. Viešojo administravimo modernizavimas 4.3. Teisingumo sistemos efektyvumo didinimas	2.3. Įmonių skaitmeninimas 3.1. Darbo vietų kūrimo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas 3.2. Švietimas, profesinis rengimas, mokymas ir įgūdžiai 3.4. Galimybių naudotis veiksminga ir įtraukia socialine politika didinimas 4.5. Mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas

Valstybė narė	Žalioji pertvarka	Skaitmeninė transformacija	Pažangus, tvarus ir integracinis augimas	Socialinė ir teritorinė sanglauda	Sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas	Naujai kartai skirtos politikos priemonės
	2.2. Modernizavimas. Naujos technologijos, priemonės ir infrastruktūra viešajame sektoriuje, geresnės paslaugos piliečiams ir įmonėms 3.1. Darbo vietų kūrimo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas 3.2. Švietimas, profesinis rengimas, mokymas ir įgūdžiai 3.3. Sveikatos priežiūros atsparumo, prieinamumo ir tvarumo didinimas 4.3. Teisingumo sistemos efektyvumo didinimas 4.6. Pagrindinių ekonomikos sektorių modernizavimas ir atsparumo didinimas - Paskolų priemonė	2.3. Įmonių skaitmeninimas 3.1. Darbo vietų kūrimo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas 3.2. Švietimas, profesinis rengimas, mokymas ir įgūdžiai 3.3. Sveikatos priežiūros atsparumo, prieinamumo ir tvarumo didinimas 3.4. Galimybių naudotis veiksminga ir įtraukia socialine politika didinimas 4.1. Palankesnių augimui mokesčių užtikrinimas ir mokesčių administravimo bei mokesčių surinkimo gerinimas 4.2. Viešojo administravimo modernizavimas 4.3. Teisingumo sistemos efektyvumo didinimas 4.4. Finansų sektoriaus ir kapitalo rinkų stiprinimas 4.5. Mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas 4.6. Pagrindinių ekonomikos sektorių modernizavimas ir atsparumo didinimas - Paskolų priemonė	4.3. Teisingumo sistemos efektyvumo didinimas 4.5. Mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas 4.6. Pagrindinių ekonomikos sektorių modernizavimas ir atsparumo didinimas 4.7. Konkurencingumo didinimas ir privačių investicijų bei prekybos skatinimas - Paskolų priemonė	- geresnių paslaugų teikimas piliečiams ir įmonėms 3.1. Darbo vietų kūrimo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas 3.2. Švietimas, profesinis rengimas, mokymas ir įgūdžiai 3.4. Galimybių naudotis veiksminga ir įtraukia socialine politika didinimas 4.6. Pagrindinių ekonomikos sektorių modernizavimas ir atsparumo didinimas	4.4. Finansų sektoriaus ir kapitalo rinkų stiprinimas 4.7. Konkurencingumo didinimas ir privačių investicijų bei prekybos skatinimas	

Valstybė narė	Žalioji pertvarka	Skaitmeninė transformacija	Pažangus, tvarus ir integracinis augimas	Socialinė ir teritorinė sanglauda	Sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas	Naujai kartai skirtos politikos priemonės
Ispanija	01. Tvarus judumas mieste 02. Renovacija 03. Žemės ūkio maisto produktai ir žuvininkystė 04. Ekosistemos ir biologinė įvairovė 05. Pakrantė ir vandens ištekliai 06. Tvarus tolimojo susisiekiimo judumas 07. Atsinaujinančiųjų išteklių energija 08. Elektros energijos infrastruktūra 09. Vandenis 10. Teisinga pertvarka 12. Pramonės politika 28. Mokesčių sistemos reforma	08. Elektros energijos infrastruktūra 11. Viešasis administravimas 12. Pramonės politika 13. Parama MVĮ 14. Turizmas 15. Skaitmeninis junglumas 16. Dirbtinis intelektas 19. Skaitmeniniai įgūdžiai 22. Priežiūros ekonomika, lygybė ir įtrauktis	02. Renovacija 11. Viešasis administravimas 12. Pramonės politika 13. Parama MVĮ 14. Turizmas 15. Skaitmeninis junglumas 16. Dirbtinis intelektas 17. Mokslas, technologijos ir inovacijos 24. Kultūros pramonė 25. Audiovizualinis sektorius	02. Renovacija 10. Teisinga pertvarka 14. Turizmas 15. Skaitmeninis junglumas 22. Priežiūros ekonomika, lygybė ir įtrauktis 23. Darbo rinkos reformos 30. Pensijų sistema	04. Ekosistemos ir biologinė įvairovė 05. Pakrantė ir vandens ištekliai 11. Viešasis administravimas 12. Pramonės politika 13. Parama MVĮ 18. Sveikatos sistemos reforma 22. Priežiūros ekonomika, lygybė ir įtrauktis 27. Mokestinio sukčiavimo prevencija 28. Mokesčių sistemos reforma 29. Veiksmingos viešosios išlaidos	19. Skaitmeniniai įgūdžiai 20. Profesinis mokymas 21. Švietimas
Prancūzija	1 komponentas. Pastatų renovacija 2 komponentas. Biologinė įvairovė, žiedinė ekonomika, žemės ūkis ir miškininkystė 3 komponentas. Žalioji infrastruktūra ir judumas 4 komponentas. Žalioji energija ir technologijos	6 komponentas. Technologinis suverenumas 7 komponentas. Valstybės, teritorijų, įmonių skaitmeninimas ir parama kultūros sektoriui	5 komponentas. Verslo rėmimas 6 komponentas. Technologinis suverenumas	8 komponentas. Užimtumas, jaunimas, negalia, profesinis mokymas 9 komponentas. MTP, sveikata, teritorijos	7 komponentas. Valstybės, teritorijų, įmonių skaitmeninimas ir parama kultūros sektoriui	8 komponentas. Užimtumas, jaunimas, negalia, profesinis mokymas
Kroatija	1.1. Atspari, žaliaji ir skaitmeninė ekonomika	1.4. Konkurencingos, energiją tausojančios ir efektyvios transporto sistemos vystymas	1.1. Atspari, žaliaji ir skaitmeninė ekonomika	1.3. Vandentvarkos ir atliekų tvarkymo gerinimas	2.1. Gebėjimų formuoti ir įgyvendinti viešąją politiką ir projektus stiprinimas	3.1. Švietimo sistemos reforma

Valstybė narė	Žalioji pertvarka	Skaitmeninė transformacija	Pažangus, tvarus ir integracinis augimas	Socialinė ir teritorinė sanglauda	Sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas	Naujai kartai skirtos politikos priemonės
	1.2. Energetikos pertvarka siekiant tvarios ekonomikos 1.3. Vandentvarkos ir atliekų tvarkymo gerinimas 1.4. Konkurencingos, energiją tausojančios ir efektyvios transporto sistemos vystymas 2.1. Gebėjimų formuoti ir įgyvendinti viešąją politiką ir projektus stiprinimas 6.1. Pastatų atnaujinimo iniviatyva	1.5. Geresnis gamtos išteklių naudojimas ir maisto tiekimo grandinės stiprinimas 2.3. Visuomenės ir viešojo administravimo skaitmeninė transformacija 5.1. Sveikatos sistemos atsparumo didinimas	1.6. Tvaraus, novatoriško ir atspaus turizmo vystymas 2.1. Gebėjimų formuoti ir įgyvendinti viešąją politiką ir projektus stiprinimas 2.9. Viešųjų pirkimų sistemos stiprinimas 3.2. Mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų didinimas	4.1. Užimtumo priemonių ir šiuolaikinės darbo rinkos ir ateities ekonomikos teisinės sistemos tobulinimas 4.2. Pensijų sistemos gerinimas didinant pensijų adekvatumą 4.3. Socialinės gerovės sistemų tobulinimas	2.2. Tolesnis viešojo administravimo efektyvumo gerinimas 2.4. Valstybės turto valdymo gerinimas 2.5. Ateities iššūkiams pritaikytas šiuolaikinis teisingumas 2.6. Korupcijos prevencija ir kova su ja 2.7. Fiskalinės sistemos stiprinimas 2.8. Kovos su pinigų plovimu sistemos stiprinimas 4.3. Socialinės gerovės sistemų tobulinimas 5.1. Sveikatos sistemos atsparumo didinimas	3.2. Mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų didinimas
Italija	- M2C1. Žiedinė ekonomika ir tvarus žemės ūkis - M2C2. Atsinaujinančiųjų išteklių energija, vandenilis, elektros tinklas ir tvarus judumas - M2C3. Pastatų energijos vartojimo efektyvumas ir renovacija - M2C4. Žemės ir vandens išteklių apsauga - M3C1. Investicijos į geležinkelių tinklą	- M1C1. Viešojo administravimo skaitmeninimas, inovacijos ir saugumas - M1C2. Gamybos sistemos skaitmeninimas, inovacijos ir konkurencingumas - M3C1. Investicijos į geležinkelių tinklą - M4C1. Švietimo paslaugų teikimo stiprinimas. Nuo lopšelių iki universitetų - M4C2. Nuo mokslinių tyrimų iki verslo - M5C1. Užimtumo politika	- M1C1. Viešojo administravimo skaitmeninimas, inovacijos ir saugumas - M1C2. Gamybos sistemos skaitmeninimas, inovacijos ir konkurencingumas - M1C3. Turizmas ir kultūra 4.0 - M2C1. Žiedinė ekonomika ir tvarus žemės ūkis - M2C2. Atsinaujinančiųjų išteklių energija, vandenilis, elektros tinklas ir tvarus judumas	- M1C1. Viešojo administravimo skaitmeninimas, inovacijos ir saugumas - M2C1. Žiedinė ekonomika ir tvarus žemės ūkis - M2C3. Pastatų energijos vartojimo efektyvumas ir renovacija - M2C4. Žemės ir vandens išteklių apsauga - M3C1. Investicijos į geležinkelių tinklą	- M1C1. Viešojo administravimo skaitmeninimas, inovacijos ir saugumas - M1C2. Gamybos sistemos skaitmeninimas, inovacijos ir konkurencingumas - M1C3. Turizmas ir kultūra 4.0 - M3C1. Investicijos į geležinkelių tinklą - M3C2. Įvairiarūšis vežimas ir integruota logistika - M5C1. Užimtumo politika	- M1C1. Viešojo administravimo skaitmeninimas, inovacijos ir saugumas - M4C1. Švietimo paslaugų teikimo stiprinimas. Nuo lopšelių iki universitetų - M4C2. Nuo mokslinių tyrimų iki verslo - M5C1. Užimtumo politika - M5C3. Specialios intervencinės priemonės teritorinei sanglaudai

Valstybė narė	Žalioji pertvarka	Skaitmeninė transformacija	Pažangus, tvarus ir integracinis augimas	Socialinė ir teritorinė sanglauda	Sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas	Naujai kartai skirtos politikos priemonės
	- M4C1. Švietimo paslaugų teikimo stiprinimas. Nuo lopšelių iki universitetų - M4C2. Nuo mokslinių tyrimų iki verslo	M6C2. Nacionalinės sveikatos priežiūros tarnybos inovacijos, moksliniai tyrimai ir skaitmeninimas	- M2C3. Pastatų energijos vartojimo efektyvumas ir renovacija - M2C4. Žemės ir vandens išteklių apsauga - M3C1. Investicijos į geležinkelių tinklą - M3C2. Įvairiarūšis vežimas ir integruota logistika - M4C1. Švietimo paslaugų teikimo stiprinimas. Nuo lopšelių iki universitetų - M4C2. Nuo mokslinių tyrimų iki verslo - M5C1. Užimtumo politika - M5C2. Socialinė infrastruktūra, namų ūkiai, bendruomenė ir trečiasis sektorius - M5C3. Specialios intervencinės priemonės teritorinei sanglaudai	- M4C1. Švietimo paslaugų teikimo stiprinimas. Nuo lopšelių iki universitetų - M5C1. Užimtumo politika - M5C2. Socialinė infrastruktūra, namų ūkiai, bendruomenė ir trečiasis sektorius - M5C3. Specialios intervencinės priemonės teritorinei sanglaudai - M6C1. Vietos tinklai, infrastruktūra ir nuotolinė medicina vietos lygmens sveikatos priežiūrai užtikrinti - M6C2. Nacionalinės sveikatos priežiūros tarnybos inovacijos, moksliniai tyrimai ir skaitmeninimas	- M5C2. Socialinė infrastruktūra, namų ūkiai, bendruomenė ir trečiasis sektorius - M5C3. Specialios intervencinės priemonės teritorinei sanglaudai - M6C1. Vietos tinklai, infrastruktūra ir nuotolinė medicina vietos lygmens sveikatos priežiūrai užtikrinti - M6C2. Nacionalinės sveikatos priežiūros tarnybos inovacijos, moksliniai tyrimai ir skaitmeninimas	

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais.

VI priedas. Komisijos nustatyti trūkumai, susiję su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų visomis numatytomis išlaidomis. Šešių į audito imtį įtrauktų valstybių narių apžvalga

Valstybė narė	B reitingo suteikimo išlaidų apskaičiavimui priežastys
Vokietija	„Apskritai plane pateikta išlaidų apskaičiavimo informacija atitinka minimalius išlaidų apskaičiavimo reikalavimus [...] Iš plane pateiktos išlaidų apskaičiavimo informacijos matyti, kad skaičiavimai nėra vienodai detalūs ir nuodugnūs.“ „[...] išlaidų pagrįstumas, tikėtinas ar papildomumas [...] įrodyti pakankamai. Tačiau patikrinimo, kad laikomasi šių principų, lygis galėjęs būti aukštesnis, jeigu būtų buvusios pateiktos išsamesnės sąmatos.“
Graikija	„Kai kurie projektai nėra pakankamai pagrįsti panašių projektų išlaidomis arba su pateiktais įrodymais nebuvo galima susipažinti.“
Ispanija	„[...] palyginti mažos išlaidų dalies atveju taikyta metodika nėra pakankamai gerai paaiškinta, o ryšys tarp pagrindimo ir numatytų išlaidų nėra pakankamai aiškus, kad išlaidos galėtų būti laikomos pagrįstomis.“ „[...] palyginti mažos išlaidų dalies atveju nėra pakankamai pagrindinių išlaidų veiksmų praeities arba lyginamųjų duomenų, kad išlaidos galėtų būti laikomos tikėtinomis.“
Prancūzija	„Prancūzija pateikė išlaidų apskaičiavimo lentelę, įtrauktą į standartinį šabloną, nors tam tikra informacija, visų pirma susijusi su lyginamaisiais išlaidų duomenimis, nebuvo pateikta.“ „Prancūzija nepateikė jokių siūlomų išlaidų sąmatų nepriklausomo patvirtinimo.“ „Kai kurių priemonių išlaidų aprašyme yra tam tikrų trūkumų, pavyzdžiui, išlaidų aprašymas ir pagrindimas neapima visų papriemonių, nepateikti skaičiavimai, kuriais remiantis apskaičiuotos visos išlaidos; kai kuriais atvejais nepateikti patvirtinamieji dokumentai, kai daromos nuorodos, pavyzdžiui, į tyrimus ar ankstesnius projektus.“ „Problema susijusi su priemonėmis, kurias sudaro kelios papriemonės, kai išlaidų paskirstymo kiekvienai papriemonei metodika ne visada visiškai aiški.“ „Dėl nedidelės dalies priemonių nepateikti skaičiavimai, kuriais remiantis apskaičiuotos visos išlaidos, arba tie skaičiavimai neatitinka prašomo finansavimo arba susijusių tarpinių reikšmių arba siektinų reikšmių.“ „Išlaidų apskaičiavimo informacija dažniausiai paremta ekspertų analize arba ankstesne patirtimi. Kai kurių priemonių atveju trūko aiškių paaiškinimų, kaip pateikti ankstesni projektai ar atlikti tyrimai, kuriais pagrįstos sąmatos, buvo panaudoti ar pakoreguoti, kad būtų gautos pateiktos išlaidų sąmatos [...] Kitų priemonių atveju nepateikti patvirtinamieji dokumentai.“ „Šių [paklausos sąlygojamų] priemonių išlaidų <i>ex ante</i> vertinimas neišvengiamai yra ribotas, nes ne visada iš anksto gali būti žinoma, kas tiksliai bus pasiekta.“
Kroatija	„Kelių priemonių išlaidų aprašyme yra trūkumų, pavyzdžiui, išlaidų aprašymas ir pagrindimas neapima visų papriemonių; metodika ir pateikti skaičiavimai ne visada atitinka siūlomas sumas; kai kuriais atvejais nepateikti patvirtinamieji dokumentai, kai daromos nuorodos, pavyzdžiui, į tyrimus ar ankstesnius projektus.“ „Kroatija nepateikė jokių siūlomų išlaidų sąmatų nepriklausomo patvirtinimo.“ „Pasikartojanti problema susijusi su priemonėmis, kurias sudaro kelios papriemonės, kai išlaidų paskirstymo kiekvienai papriemonei metodika dažnai ne visai aiški.“ „Dėl tam tikros dalies priemonių nepateikti skaičiavimai, kuriais remiantis apskaičiuotos visos išlaidos, arba tie skaičiavimai neatitinka prašomo finansavimo arba susijusių tarpinių reikšmių arba siektinų reikšmių.“ „Kai kurie projektai nėra pakankamai pagrįsti panašių projektų išlaidomis arba su pateiktais įrodymais nebuvo galima susipažinti.“
Italija	„Italijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateikta informacija kai kuriais atvejais yra susijusi su konkrečios rūšies išlaidomis, kurios turėtų būti finansuojamos pagal įvairias Sąjungos programas, tačiau ta informacija ne visada pakankamai aiški arba išsamios informacijos tiesiog nepateikta.“

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais.

VII priedas. Valstybių narių stebėsenos ir įgyvendinimo struktūros. Šešių į audito imtį įtrauktų valstybių narių apžvalga

Valstybė narė	Koordinavimo įstaiga	Komisijos tarnybų darbinuose dokumentuose pateiktas sistemų aprašymas
Kroatija	Centrinė koordinavimo įstaiga prie Finansų ministerijos	Daugiapakopio valdymo, stebėsenos ir įgyvendinimo struktūra: - Valdančioji taryba, atsakinga už politinį vadovavimą ir GAP įgyvendinimo stebėseną; - Įgyvendinimo komitetas, atsakingas už bendrą GAP stebėseną ir įgyvendinimą; - Įstaiga, kuri turi būti įsteigta prie Finansų ministerijos iki 2021 m. pabaigos ir kuriai būtų pavestas GAP įgyvendinimo veiklos koordinavimas ir stebėseną; - Nacionalinis fondas prie Finansų ministerijos, atsakingas už mokėjimo prašymų ir valdymo deklaracijų rengimą ir teikimą; - Įgyvendinančiosios institucijos ir agentūros, atsakingos už kiekvienos konkrečios priemonės įgyvendinimą ir projektų pažangos stebėseną.
Prancūzija	Europos reikalų generalinis sekretoriatas	- Įgyvendinimui administraciniu požiūriu vadovauja Ekonomikos, finansų ir ekonomikos gaivinimo ministerija, glaudžiai bendradarbiaudama su Generaliniu sekretoriatu; - Generalinis sekretoriatas koordinuoja įgyvendinimo ir stebėsenos procesą, jam padeda Ekonomikos gaivinimo sekretoriatas, kuris yra tiesiogiai pavaldus Ministrui Pirmininkui ir ekonomikos, finansų ir ekonomikos gaivinimo ministrui; - Ekonomikos gaivinimo sekretoriatas, glaudžiai bendradarbiaudamas su regionų prefektais ir kiekvienos ministerijos vadovais, stebi įgyvendinimą kiekvienos priemonės lygmeniu; - Reformų įgyvendinimą atidžiai stebi kiekviena atitinkama ministerija; - Tarpinių ir siektinų reikšmių kontrolė deleguojama ministerijoms, atsakingoms už komponentų įgyvendinimą; Kiekviena ministerija nustato Ekonomikos, finansų ir ekonomikos gaivinimo ministerijos apibrėžtą vidaus kontrolės sistemą; - Siekiant užtikrinti šių sistemų veiksmingumą ir kontroliuoti perduodamų duomenų kokybę, organizuojami tikrinimo, inspektavimo ir audito vizitai; - Valdymas ir tikrinimai, kuriuos turi atlikti šakinės ministerijos, nurodomi valdymo tvarkos aprašuose (pranc. <i>chartes de gestion</i>) (dar rengiami).
Vokietija	Federalinė finansų ministerija	- Specialus Finansų ministerijos padalinys, bendradarbiaudamas su kitomis šakinėmis ministerijomis, stebės įgyvendinimą, taip pat koordinuos pažangos stebėseną ir pažangos ataskaitų teikimą. - Jis vykdys kokybinę visų finansinių duomenų kontrolę ir teiks mokėjimo prašymus. - Padalinio koordinavimo funkcija grindžiama nustatytais nacionaliniais mechanizmais ir taisyklėmis. - Padalinį sudaro ekonomistų ir biudžeto kontrolės ekspertų, turinčių atitinkamos patirties ir žinių, grupė.
Graikija	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės koordinavimo agentūra	- Pagrindinė institucija, atsakinga už įgyvendinimo ir stebėsenos koordinavimą, bus neseniai įsteigta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės koordinavimo agentūra, veikianti kaip (bendra) Europos Komisijos ir Graikijos institucijų ryšių palaikymo įstaiga. - Ji atsakinga už tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimo tikrinimą, aktyvią projektų pažangos stebėseną ir, patikrinus, ar tos reikšmės pasiektos, mokėjimo prašymų teikimą Europos Komisijai. - Bendra atsakomybė už kiekvienos konkrečios priemonės įgyvendinimą tenka atitinkamai ministerijai. - Visas GAP numatytas priemonės įgyvendina kompetentingos ministerijos paskirtos nacionalinės institucijos (įgyvendinančiosios institucijos). - Galiausiai Finansų audito komitetas, kuris yra Finansų ministerijos Fiskalinės politikos generalinio sekretoriato (valstybės bendrosios apskaitos tarnybos) dalis, užtikrina, kad būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principų.

Valstybė narė	Koordinavimo įstaiga	Komisijos tarnybų darbinuose dokumentuose pateiktas sistemų aprašymas
Italija	Centrinė koordinavimo struktūra Ekonomikos ir finansų ministerijoje	GAP stebėti ir įgyvendinti turi būti sukurta keletas koordinavimo struktūrų: - Ministrų Tarybos prezidiume įsteigtas valdymo komitetas, įgaliotas vadovauti GAP įgyvendinimui ir jį koordinuoti; - socialinio dialogo patariamasis organas, kurį sudaro socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant vietos subjektus, atstovai; - Ministrų Tarybos prezidiume įsteigtas techninis sekretoriatas, įgaliotas padėti valdymo komitetui ir patariamajam organui vykdyti veiklą; - centrinė koordinavimo struktūra Ekonomikos ir finansų ministerijoje, atsakinga už bendrą GAP įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną (be kita ko, atsižvelgiant į tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes), procedūrų ir išlaidų tvarkingumo kontrolę, ataskaitų teikimą ir techninę bei operatyvinę paramą įgyvendinimo etapams. Ji taip pat veikia kaip bendras informacinis punktas ryšiams su Europos Komisija nacionaliniu lygmeniu. - Ekonomikos ir finansų ministerija užtikrina GAP rezultatų vertinimą. - Kiekvienos centrinės administracijos lygmeniu nustatomos koordinavimo struktūros, atsakingos už atitinkamų intervencijų priemonių valdymą, stebėseną, ataskaitų teikimą ir kontrolę, įskaitant įgyvendinimo ir pažangos siekiant tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių priežiūrą. - Siekiant sustiprinti administracinius stebėsenos ir įgyvendinimo gebėjimus, numatyta įdarbinti laikinuosius darbuotojus. - Bus sukurta nauja integruota IT sistema („ReGiS“), o kol ji pradės veikti, bus pritaikytos dabartinės sistemos. - Ekonomikos ir finansų ministerijoje veikianti audito tarnyba – Generalinė finansinių ryšių su Europos Sąjunga inspekcija yra atsakinga už audito sistemų koordinavimą ir kontrolės vykdymą padedant Valstybinei teritorinių sąskaitų tarnybai.
Ispanija	Europos fondų generalinis sekretoriatas Finansų ministerijoje	- Ekonomikos gaivinimo, pertvarkos ir atsparumo didinimo komisija, kuriai pirmininkauja vyriausybės vadovas, stebi GAP įgyvendinimą; - Jai vykdyti veiklą padės Techninis komitetas, sudarytas iš 20 viešojo administravimo narių, jam pirmininkaus Europos fondų generalinis sekretoriatas. Europos fondų generalinis sekretoriatas rengs mokėjimo prašymus; - Naujai įsteigtas Europos fondų generalinis sekretoriatas Finansų ministerijoje yra institucija, atskaitinga Europos Komisijai. Jis bus labai svarbus stebint mokėjimo prašymų pateikimą; - Už kiekvieną priemonę atsakinga ministerija atsako už tai, kad būtų imtasi veiksmų susijusioms tarpinėms reikšmėms ir tikslams pasiekti; - Valstybės administracijos generalinis kontrolierius atliks patikrą, kad patvirtintų tarpinių reikšmių ir tikslų pasiekimą, taip pat gautus rezultatus.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais.

VIII priedas. Konkrečios tarpinės reikšmės, susijusios su įgyvendinimo, stebėsenos ir kontrolės sistemomis. Šešių įimtų įtrauktų valstybių narių apžvalga

Valstybė narė	Konkrečios tarpinės reikšmės
Vokietija	Papildomų tarpinių reikšmių nenustatyta.
Graikija	Įsigalioja audito institucijos teisiniai įgaliojimai ir sukuriama audito ir kontrolės sistema, kuria a) užtikrinamas duomenų rinkimas ir tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo stebėseną; b) galima rengti valdymo deklaracijas ir audito santrauką, taip pat mokėjimo prašymus ir c) nustatomos būtinos procedūros duomenims apie paramos gavėjus, rangovus, subrangovus ir tikruosius savininkus rinkti ir saugoti pagal EGADP reglamento 22 straipsnį, prieš pateikiant pirmąjį mokėjimo prašymą. Parengiama speciali įdiegtos sistemos audito ataskaita. Jeigu ataskaitoje nustatoma trūkumų, audito ataskaitoje rekomenduojami taisomieji veiksmai. [19–16968. Techninė pagalba]
Ispanija	- Įdiegiama integruota informacinė sistema, leidžianti a) įkelti GAP ir informaciją apie tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių įgyvendinimą ir stebėseną; b) rengti valdymo deklaracijas ir audito santrauką, taip pat mokėjimo prašymus ir c) rinkti ir saugoti duomenis apie paramos gavėjus, rangovus, subrangovus ir tikruosius savininkus pagal EGADP reglamento 22 straipsnį. Parengiama speciali naudojamos sistemos audito ataskaita. Jeigu ataskaitoje nustatoma trūkumų, audito ataskaitoje rekomenduojami taisomieji veiksmai. [C11.I5] - Įsigalioja įsakymas, kuriuo nustatomos informacijos, kuria turi būti dalijamasi vykdant GAP ir išlaidų apskaitos vykdymo stebėseną, procedūros ir formatus. [C11.R5]
Prancūzija	Kontrolės ir audito procedūrų nustatymas pagal šiuos du elementus: a) Ministro Pirmininko pasirašytas aplinkraštis, kuriame nustatomi koordinavimo įstaigos ir ministerijų vaidmenys bei pareigos ir su rodikliais susijusių duomenų rinkimo ir saugojimo tvarka, įskaitant jų patikimumo ir prieigos prie surinktų visų rūšių galutinių paramos gavėjų duomenų užtikrinimą; b) baigiama rengti ataskaita, kurioje aprašoma numatoma audito strategija, įskaitant su mokėjimo prašymais susijusio audito darbo aprašymą.
Kroatija	- Europos Sąjungos programų įgyvendinimo sistemos audito agentūros įstatų pakeitimuose apibrėžiami Agentūros įgaliojimai pradėti ir vykdyti sistemos auditą ir kontrolę, susijusius su nacionaliniu GAP. [C2.1. R2] - GAP įgyvendinimo, audito ir kontrolės sistemos nustatymas: sprendime dėl GAP sistemos įstaigų apibrėžiamos kompetentingos institucijos ir atsakomybė už GAP įgyvendinimo užduočių vykdymą. [C2.1.R2] - Administracinių gebėjimų vertinimas: atliekama institucijų, dalyvaujančių atitinkamose valdymo ir kontrolės sistemose, darbo krūvio analizė, taip pat atsižvelgiant į naštą, atsirandančią dėl EGADP. [C2.1.R2] - Įdiegiama ir veikia saugyklos sistema, skirta EGADP įgyvendinimo stebėsenai užtikrinti. Sistema apima bent šias funkcijas: a) duomenų rinkimą ir tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo stebėseną; b) duomenų, kurių reikalaujama pagal EGADP reglamento 22 straipsnio 2 dalies d punkto i–iii papunkčius, rinkimą, saugojimą ir prieigos prie jų užtikrinimą. [C2.1. R2]
Italija	Įdiegiama ir veikia saugyklos sistema, skirta EGADP įgyvendinimo stebėsenai užtikrinti. Sistema apima bent šias funkcijas: a) duomenų rinkimą ir tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo stebėseną; b) duomenų, kurių reikalaujama pagal EGADP reglamento 22 straipsnio 2 dalies d punkto i–iii papunkčius, rinkimą, saugojimą ir prieigos prie jų užtikrinimą. [M1C1–68, 1.9 reforma]

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos tarnybų darbiniais dokumentais.

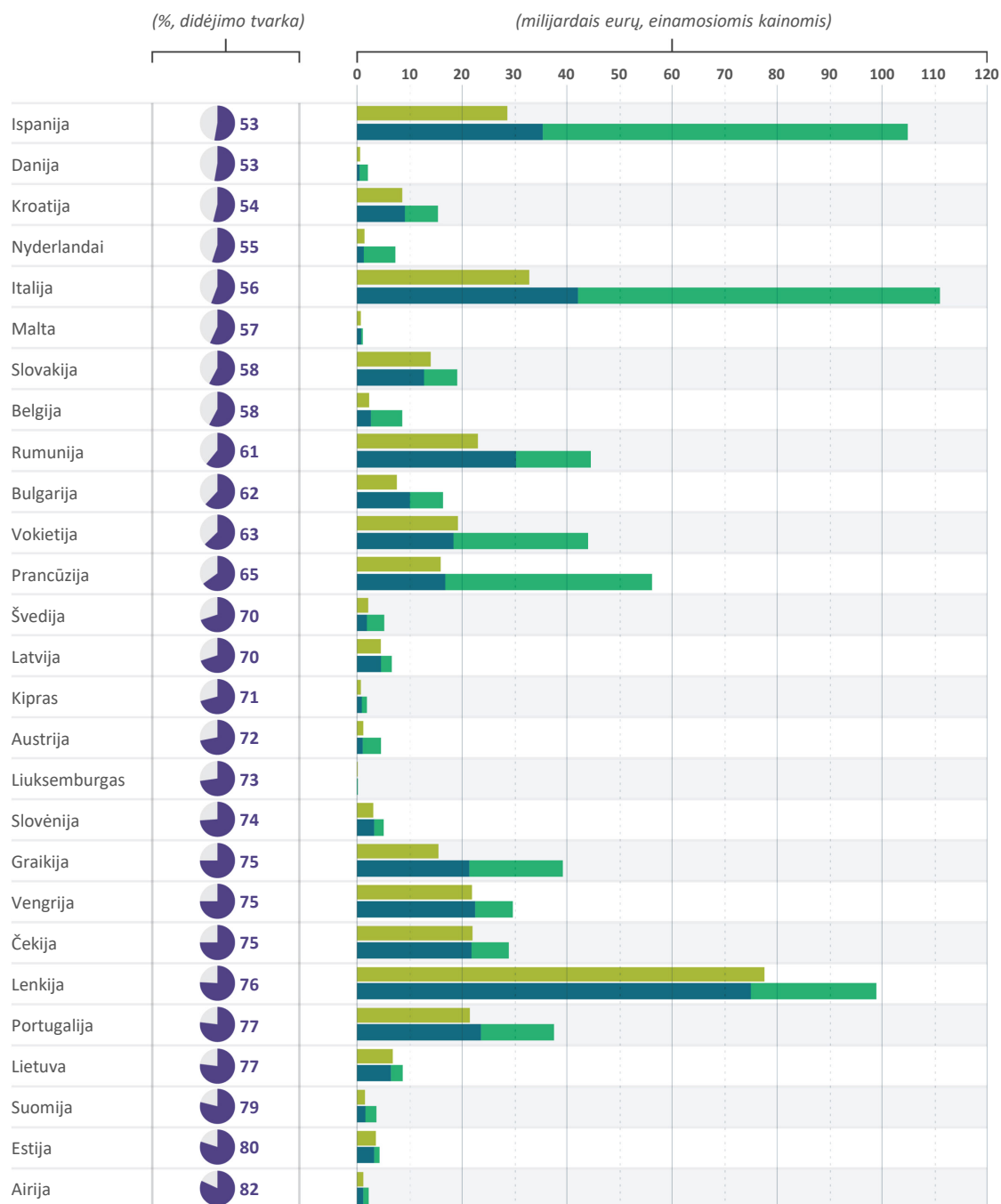
IX priedas. Didžiausias finansinis įnašas iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, palyginti su lėšų įsisavinimo lygiu ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų asignavimais

2014–2020 m. ESI fondų lėšų įsisavinimo lygis¹

2014–2020 m. sanglaudos politikai skirti asignavimai²

2021–2027 m. sanglaudos politikai skirti asignavimai³

EGADP skirti asignavimai³

Šaltiniai:

¹ Europos Komisija. Sanglaudos duomenys: visa ES mokėjimų suma pagal šalis (2022 m. birželio 1 d. duomenys). Pastaba: Lėšų įsisavinimo lygis – visos valstybei narei skirtos sumos procentinė dalis, kuri buvo išmokėta.

² Europos Parlamento tyrimų tarnyba, <https://epthinktank.eu/2014/05/07/structural-and-cohesion-funds-in-the-member-states-an-overview/allocations2014-2020/>.

³ Europos Komisija. 2021–2027 m. ES ilgalaikis biudžetas ir priemonė „NextGenerationEU“: Faktai ir skaičiai.

Santrumpos

ECFIN GD: Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas

EGADP: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė

GAP: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai

KŠSR: konkrečiai šaliai skirta rekomendacija

RECOVER: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo darbo grupės generalinis sekretoriatas

RŽNP: reikšmingos žalos nedarymo principas

TDD: Komisijos tarnybų darbinis dokumentas

Terminų žodynelis

„Next Generation EU“: finansavimo priemonių rinkinys, kuriuo siekiama padėti ES valstybėms narėms atsigauti nuo COVID-19 pandemijos ekonominio ir socialinio poveikio.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas: dokumentas, kuriame išdėstytos valstybės narės planuojamos reformos ir investicijos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę.

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė: ES finansinės paramos mechanizmas, skirtas COVID-19 pandemijos ir žaliosios bei skaitmeninės transformacijos ekonominiam ir socialiniam poveikiui švelninti.

Europos semestras: metinis ciklas, kuriuo suteikiamas pagrindas koordinuoti ES valstybių narių ekonominę politiką ir vykdyti pažangos stebėseną.

Komisijos duomenų gavybos ir rizikos vertinimo sistema: Komisijos sukurta duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonė, skirta padėti vadovaujančiosioms institucijoms administruoti ir valdyti Europos struktūrinius ir investicijų fondus ir bendros žemės ūkio politikos fondus.

Komisijos tarnybų darbinis dokumentas: neprivalomas Komisijos dokumentas, parengtas diskusijoms institucijos viduje arba už jos ribų.

Konkrečiai šaliai skirta rekomendacija: metinės gairės, kurias Komisija per Europos semestrą teikia atskiroms valstybėms narėms dėl jų makroekonominės, biudžeto ir struktūrinės politikos.

Reikšmingos žalos nedarymo principas: principas, pagal kurį investicinės priemonės nedarytų labai žalingo poveikio aplinkai.

Skaitmeninimas: perėjimas prie skaitmeninių technologijų ir suskaitmenintos informacijos įtraukimo ir naudojimo, kad procesai ir užduotys taptų paprastesni, greitesni, efektyvesni ir (arba) ekonomiškesni.

Komisijos atsakymai

<https://www.eca.europa.eu/lt/pages/DocItem.aspx?did=61946>

Chronologija

<https://www.eca.europa.eu/lt/Pages/DocItem.aspx?did=61946>

Audito grupė

Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateikiami Audito Rūmų atliktų auditų, susijusių su įvairių sričių ES politika ir programomis arba su konkrečių biudžeto sričių valdymo temomis, rezultatai. Audito užduotis Audito Rūmai atrenka ir parengia taip, kad jos turėtų kuo didesnę poveikį, atsižvelgdami į neveiksmingumo ar neatitikties teisės aktams riziką, susijusių pajamų ar išlaidų lygį, būsimus pokyčius ir politinį bei viešąjį interesą.

Šį veiklos auditą atliko Audito Rūmų nario Mihailo Kozlovo vadovaujama IV audito kolegija „Rinkų reguliavimas ir konkurencinga ekonomika“. Auditui vadovavo Audito Rūmų narė Ivana Maletić, jai padėjo kabineto vadovė Sandra Diering ir kabineto atašė Tea Japunčić, pagrindinė vadybininkė Sabine Hiernaux-Fritsch, užduoties vadovas Giuseppe Diana, auditoriai Daniela Hristova, Marion Schiefele ir Jacques Sciberras. Kalbinę pagalbą teikė Michael Pyper.

Ivana Maletić

Sandra Diering

Tea Japunčić

Giuseppe Diana

Marion Schiefele

Jacques Sciberras

Michael Pyper

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2022 m.

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Tie asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už bet kokius pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

1 diagramos nuotraukos: © Depositphotos.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų europa.eu domeno svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

PDF	ISBN 978-92-847-8707-4	ISSN 1977-5725	doi:10.2865/71053	QJ-AB-22-019-LT-N
HTML	ISBN 978-92-847-8705-0	ISSN 1977-5725	doi:10.2865/276760	QJ-AB-22-019-LT-Q

2021 m. vasario mėn. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė reglamentą, kuriuo nustatoma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, kurios tikslas – sušvelninti COVID-19 pandemijos ekonominį ir socialinį poveikį. Kad gautų ES finansinę paramą, valstybės narės turi pateikti nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus. Patikrinome, kaip Komisija šiuos nacionalinius planus vertino ir nustatė, kad, atsižvelgiant į proceso sudėtingumą ir laiko apribojimus, jos vertinimas yra iš esmės tinkamas. Tačiau nustatėme keletą proceso trūkumų ir rizikos veiksnių, galinčių trukdyti šiuos planus sėkmingai įgyvendinti. Teikiame keletą rekomendacijų, kaip pagerinti Komisijos procedūras, kuriomis remiantis bus atliekami būsimi vertinimai, ir apriboti rizikos veiksnius ir sunkumus, galinčius paveikti planų įgyvendinimą.

Audito Rūmų specialioji ataskaita pagal SESV 287 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą.

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklausos: eca.europa.eu/lt/Pages/ContactForm.aspx
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors